

Članka vseh Estričev in
vsega s politično vred
v razboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 52 din.,
za leto 16 din., četiri leta
10 din. Izven Jugoslavije
15 din. Naročnina se pošlje
na »Slovenski Gospodar« v Ni-
šava, Koroške ceste 5.
Isti se dopiše do od-
povedi. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon Interurban št. 143.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Pošiljina plačana v gotovini.

Številke se v plačanih
Koroških listih št. 3. Roka-
plati se ne vračajo. Upravi-
šljivo sprejema naročnina,
inšerati in reklamacije.

Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapla-
reklamacije so pošiljati
proste.

Čekovni račun pošiljati
brada Ljubljana št. 10.600.
Telefon Interurban št. 153.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

16. številka.

MARIBOR, dne 2. aprila 1925.

59. letnik.

Radičevski preokret.

O skupščinski seji pretečeni petek se nam poroča: Danes je politično ozračje cel dan skrajno razburkano. Kot prvi govornik za današnjo sejo narodne skupščine je bil napovedan predsednik kluba hrvatskih poslancev — Pavle Radič. Listi so napovedovali, da bo Pavletov govor nekaj posebnega. Zbornica je bila že ob 9. uri polna. Ob pol 10. uri je stopil na govorniško tribuno nekak Štefana Radiča — Pavle Radič. Imel je v rokah debeli kup aktov. Mož je zanimiva prikazen: visok, suh, mršavih brk, bledega lica. Stopal je počasnih korakov. Govoril je mirno, ponižno

Mislili smo, da bo Pavle Radič govoril o nečuvnih nasilstvih, katere so posebno Pribičevići za časa volitev uganjali nad Hrvati. Pričakovali smo iz ust sedanjega vodje hrvatskega narodnega zastopstva ostro obsodbo nad nasilniki. A vsi tisti, ki so pričakovali kaj takega, so se varali.

Pavle Radič je v imenu svoje stranke v dolgem, dve in pol ure trajajočem govoru izjavil:

1. Radičeva stranka se popolnoma odpove svojemu republikanstvu.
2. Priznava monarhijo in hoče biti s celim hrvatskim narodom zvesto udana vladarski hiši.
3. Odpove se vsaki zvezi z inozemstvom in zanika, da bi bila pristopila k boljševiskom.
4. Radičeva stranka priznava centralistično ustavo, a je za to, da se morebiti spremenijo nekateri členi vidovdanske ustave.
5. Radičeva stranka priznava narodno edinstvo Hrvatov in Srbov.
6. Stoji na stališču, da je vojska (armada) za obrambo države potrebna in da traja vojna dolžnost za vse moške za celo življenje. (Neha še le s smrtjo).

Radič je govoril mehko, nekako proseče so izzvenile njegove besede. Hotel je reči: Prosimo vas, ne tirajte nas iz parlamenta, mi hočemo biti poslušni, pridni . . . Nič nismo več republikanci, lahkovernim volilec smo govorili o republiki samo radi lepšega.

Radičev govor je bil res nekaj posebnega. Da bojo Radičevci kapitulirali, to se je videlo. Zadnje dni so bili Hrvati v zbornici silno ponižni, mehki kakor vosek. Ali, da bodo pristaši Stipice Radiča v svoji kapitulaciji šli tako daleč, tega nihče ni pričakoval.

Hrvatsko narodno zastopstvo je opustilo svojo preteklost. Načelne politike nimajo več. Osebna politika jim je sedaj merodajna.

V Zagrebuje že precej časa tekla voda na radikalski mlin. Dva zelo razširjena lista sta začela prinašati po-

litična poročila s posebnim povdankom, da so od »posebne strani« in v teh poročilih se je vedno naglašalo, kako potreben je sporazum Hrvatov z radikali brez ozira na desno in levo in kako je od radikalne strani zato dovolj pripravljenosti. Drugi hrvatski listi so to mnenje sicer pobijali ter opozarjali na primer radikalne nepoštenosti povodom prejšnjih volitev s takozvanim »Markovim protokolom«, ko so radikali pobrali najprej vse usluge opozicije, zlasti pa Hrvatov, ki so kakor nalašč zopet ostali doma, potem pa sramotno poteptali vse svoje dane obljube, voda je pa le tekla uspešno na radikalski mlin.

Kako so bile poprej dolga leta izjave Radiča skrajno levičarske — trmoglavo nasprotno in uporne, tako so se pa njegovi nasledniki ali namestniki v vodstvu stranke koncem pretečenega tedna v parlamentu pred odločitvijo o usodi svojih mandatov pomaknili naenkrat skrajno na desno ter podajali prave pokornostne izjave.

Ob tem preokretu se mora vsakdo vprašati: Zakaj niso kaj takega ali podobnega govorili dolga leta dole, kaj se niso bolj zamislili v dejanski politični položaj lani pod Davidovičev vladno in kaj lahko sedaj pričakujejo od Pašiča, odnosno od cele vladne večine. — Eden od zagrebških listov, ki se je posebno ogreval za brezpogojni sporazum z radikali, je zapisal tik pred govorom Pavle Radiča hoteti posebno pomenljivo govoriti o Pašiču — »in starosta-voditelj se je zamislil«. — Da, to je že res, da se je zamislil, samo vprašati se je treba, če se je zamislil v pošteno, ali pa v nepošteno politiko.

Kakor vse izgleda, so se Hrvati premalo vprašali in zamislili v tem pogledu.

Najprej jim je Pašičeva vladna večina potrdila samo slabo polovico mandatov, in sicer od onih poslancev, ki so na novo izvoljeni, uničeni so mandati zaprtih voditeljev, mesto katerih bodo poklicani v skupščino namestniki, odloženi so pa mandati vseh onih poslancev, ki so bili že poprej izvoljeni, češ, da so sodelovali, ko je Radič iskal zveze v inozemstvu in to pred vsem v Rusiji. O teh mandatih bo razpravljaj in sklepal poseben parlamentarni odbor ali komisija. To se pravi, da bo stvar odložena, dokler bo potrebovala radikalska stran-ka.

Iz tega, da je zaenkrat potrjeno samo 29 od 68 hrvatskih mandatov, so radikali že prav brezobzirno izveliki velike koristi. Najprej so brezobzirno kršili parlamentarni običaj, da mora biti tudi opozicija zastopana v predsedništvu skupščine, — in so vsa mesta v predsedništvu zasedli s svojimi ljudmi. Opozicija se volitev predsedništva ni udeležila in je bil Marko Trifković z glasovi radikalov in samostojnih demokratov izvoljen

za predsednika narodne skupščine. Prvi podpredsednik je Nikola Uzunović, drugi dr. Paleček (sam. demokrat), tajniki so: Kobasica, Tomo Popović, dr. Branković (sam. demokrat) in Stojadin Pavlovič. — Značilno je, da so radikali ravno take ljudi postavili za tajnike, ki so prej najhujše razgrajali ter skušali pretepati hrv. govornike. Zakonodajni in finančni odbor sta sestavljena tako, da ima v prvem vladna večina 26, cela opozicija pa 16 članov, v drugem pa vladna večina 19 in opozicija 12 članov. Vpričo vsega tega se je treba tudi vprašati, zakaj so Hrvati ravno sedaj tako daleč popustili.

Položaj, ki je nastal s preokretom Radičeve stranke, sicer še ni popolnoma razčiščen, za nas Slovence je pa za sedaj in za bodoče merodajna sledeča izjava, ki jo je dal dr. Korošec novinarjem dne 28. marca v Beogradu:

»V prvi vrsti moram ugotoviti, da se položaj po vsem tem, kar se je dogodilo v zadnjih dneh, ne samo ni izpremenil na boljše, ampak je postal trtejši. Radičali se meni ne zdijo iskreni. To vsled tega, ker so zahtevali anketo, čeprav imajo pred seboj Radičevu izjavo. Mi Slovenci nismo zadovoljni z izjavo, ki je padla s hrvatske strani. Mi Slovenci ostanemo verni avionomiji ali ako hočete po Markovičevi terminologiji (označilo): široki samoupravi. Mi ostanemo čvrsti na tem, da so Slovenci narod sami zase, kateremu je treba omogočiti nacionalni in kulturni razvoj. Nismo zadovoljni z dosedanjim razvojem politike, ker ni prinesla dovolj izgledov za bodočnost. Blok ni bil discipliniran. Zato je moglo priti do tega, da se je debata tako razvila, da smo mi obtoženci, krivci pa tožitelji. Največ besed je padlo o komunizmu, nezakonitosti pa so ostale pozabljene. Vi vidite, da ne moremo biti zadovoljni.«

Koliko se je lani plačalo neposrednih davkov?

»Službene Novine« so objavile pregled lani plačanih neposrednih davkov (brez davka na poslovni promet in izrednega pribitka 500 in 30 odstotkov. Iz te statistike je razvidno, da je bilo v celi državi lani vplačanih neposrednih davkov 789.042.096 D (proračun za to leto je določal dohodkov 669.485.618 D. Od tega odpade na Hrvatsko s Slavonijo 169.272.264 (proračun 145.487.500) D. Bosno in Hercegovino 104.387.795 (proračun 62 milijonov 432.950) D, na Vojvodino 201.994.741 (proračun 193.673.125) D, na Slovenijo 101.063.823 (proračun 67 milijonov 700.687) D, torej 33 milijonov 363.136 dinarjev več kakor je določal proračun, na Dalmacijo 24.605.304

LISTER.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoski spisal Erckmann-Chatrian; preložil Al. B.

1. nadaljevanje.

Gospod Gulden se je vrnil šele po večernicah. Sleklet je široko sukunjo orehove barve, položil lasuljo nazaj v skaflo, potegnul si čez ušesa svileni kapo in rekel:

»Vojska je v Vilni, ali pa tudi v Smolensku, pravkar sem to slišal pri gospodu poveljniku. Dal Bog, da zmagamo še to pot in da bo že slednjič mir, čim prej, tem bolje, kajti vojna, to je nekaj strašnega.«

Jaz sem še pomislil, da potem, ko bo sklenjen mir, ne bodo potrebovali toliko ljudi in da se bom potem mogel oženiti s Katarino. Vsakdo si torej lahko misli, kako goreče sem molil za bojno slavo cesarjevo.

II.

Dne 12. septembra 1812 je prišlo poročilo o naši veliki zmagi ob Moskvi. Vse je vriskalo veselja in klicalo: »Zdaj bomo sklenili mir! Zdaj je vojske konec!«

Nekaj hudomušnežev je trdilo, da moramo osvojiti še Kitajsko. Vedno je dovolj takih malopridnežev, ki ljudi vznemirjajo in mučijo.

Osem dni potem se je razglasilo, da smo vkorakali v Moskvo, največje in najbogatejše mesto rusko. Vsakdo si je predstavljal plen, ki ga dobimo, in ljudje so preudarjali, da mora to znižati vojni davek. Kmalu pa se je raznesla novica, da so Rusi zažgali svoje mesto in da se mora armada umakniti na Poljsko, ako noče umreti gladu. Po gostilnah, prenočiščih, žitnih prodajalnah, povsod so govorili o tem, in če sta se dva srečala, sta se že vprašala: »Torej, tako je — nič prida — umikanje se je pričelo.«

Ljudje so bili potrti in pred pošto so čakale stotine kmetov od jutra do večera, a pisma niso prihajala več. Jaz sem hodil med to množico, a nisem dosti pazil na to — koliko ljudskih množic sem že videl! Poleg tega pa mi

je po glavi rojila misel, ki me je veselila in napravljala, da sem vse videl v rožati luči.

Vedeti morate namreč, da sem Katarino za rojstni dan, ki je bil dne 18. decembra, že pred petimi meseci določil krasno darilo. Med urami, ki so visele v izložbi gospoda Guldena, je bila tudi ena, čisto mehka, zala stvarca s srebrnim pokrovcem, v katerega so bili vrezani majhni krožki, tako da je svetil kot zvezda. Pod steklo je bil okrog kazalnika narejen venec od bakra in na kazalnik sta bila naslikana dva zaljubljenca, ki sta si nekako odkrivala ljubezen, kajti deček je delikati ponujal velik šopek roz, ona pa je sramežljivo povešala oči in iztegovala roko.

Ko sem prvič videl uro, sem mislil sam pri sebi: »Te pa ne smeš izpustiti — za Katarino naj bo. Če tudi vsak dan delaš do polnoči, imeti jo moraš.«

Gospod Gulden mi je namreč dovolil, da po 7. uri delam na svoj račun. Imeli smo stare ure, katere je bilo treba očistiti in popraviti, da so zopet šle. S tem je bilo dosti dela in če sem izgotovil tako delo, me je oče Melhijor tudi plačal pošteno. A mala ura je stala 35 frankov. Lahko si je torej misliti, koliko ur sem moral prebudeiti, da si jih pridobim. Prepričan sem sicer, ako bi bil gospod Gulden vedel, da bi jo rad imel, bi mi jo bil podaril, a jaz si nisem dal od cene podariti niti vinarja, to bi se mi bilo zdelo sramotno. Rekel sem sam pri sebi: »Zasluziti jo moram! Nihče ne sme imeti pravice do nje.« Samo zaradi straha, da bi jo kdo drugi utegnil kupiti, sem jo dejal v skaflo in na stran, očetu Melhijorju pa sem rekel, da vem za uro kupca.

Zdaj bo vsakemu jasno, da so vse te vojne novice pri meni šle skozi eno uho noter, pri drugem pa ven. Med delom sem si vedno predstavljal Katarino veselje. Pet mesecev sem imel pred očmi samo ta prizor. Videl sem v duhu obraz, ki ga bo naredila ob prejemu mojega daru, in vprašal sem se: »Kaj neki poreče?« Kmalu sem se domislil, da poreče: »Jože, kaj pa misliš? To je prelepo zame . . . Ne, ne . . . take lepe ure ne morem sprejeti!« Potem jo prisilim, vtaknem uro v žep njenega predpasnika, rekoč: »Kaj še, Katarina . . . ali bi me rada užalila?« Ljubeznivec sem, da bi rada imela darilo in da pravi vse to, češ, da odklanja darilo. — Potem sem si zopet predstavljal očečico na njenem obrazu. Dvignila je roki in zaklicala:

»O Bog! Jože, zdaj vidim, da me imaš res rad!« In poljubila me je s solznimi očmi. Jako sem bil zadovoljen. (Teta Marjeta je odobravalna vse to. Skratka, sto in sto takih, misli mi je rojilo po glavi in zvečer sem mislil, v postelji ležeč: »Pa ga ni srečnejšega človeka od tebe, Jože! Katarini lahko za denar, ki si ga sam zaslužil, podariš nekaj posebnega. In gotovo tudi ona nekaj pripravja za tvoj rojstni dan, saj misli samo nate. Oba sta srečna in ko bosta poročena, pojde vse še bolj po sreči.« Take misli so me ganile; še nikdar nisem čutil takega zadoščenja.

Med tem, ko sem tako delal naprej in mislil samo na svoje veselje, je prišla zima — prej nego po navadi, že v začetku novembra. Začela se ni s snegom, marveč s suhim mrazom in hudo slano. V nekaterih dneh je popadalo z drevja vse listje, zemlja je postala trda kot kamen, in vse, opeka na strehi, tlak, stekla v oknih, vse je bilo pokrito s slano. Kako smo morali kuriti to leto, da smo mrazu zadržali, da ni pritiskal pri razpokah in luknjah! Ako so bila vrata odprta samo eno minuto, je ušla ven vsa gorkota. Drva so prasketala in pokala v peči, gorela so kot slama in dimniki so dobro vlekli.

Vsako jutro sem stekla izložbinega okna urno umil z vodo, a komej sem zopet zaprl okno, jih je znova pokril led. Zunaj so ljudje tekali mimo z rokami v žepih in z nosom za ovratnikom, hrkajoči in kašljajoči. Nikdo ni postajal in hitro so zapirali hišna vrata.

Ne vem, kam so se poskrili vrabci, so li še živeli ali zmrznili, a po dimnikih niti eden ni več čivkal. Razen budnice in mirozova v obeh vojašnicah noben hrup ni motil miru.

Kadar so drva v peči močno prasketala, je gospod Gulden naenkrat prenehal z delom, opazoval za hip ledena stekla in vzkliznil:

»Ubogi naši vojaki! Ubogi naši vojaki!«

To je rekel s tako žalostnim lasom, da se mi je srce skrčilo v prsih in sem mu odgovoril:

»Gospod Gulden, saj morajo vendar sedaj biti že na Poljskem v dobrih vojašnicah. Tega si pač ni mogoče misliti, da bi ljudje mogli prenašati tak strašen mraz.«

»Tak mraz!« je odgovoril. »Da, mraz je pri nas, zelo mraz, ker prihaja z vetrovi z gora — a kaj je ta mraz v primeri z mrazom na severu, na Ruskem in na Poljskem?«

(proračun 18.068.250) D in na Srbijo s Črnogoro 187 milijonov 718.070 (proračun 197.735.582) D. Edino Srbijo s Črnogoro je torej plačala manj davka, kakor je določal proračun. Številke za leto 1923. so sledeče: Cela država 699.359.357 D (proračun 672.886.000 D). Pokrajine Hrvatska in Slavonija 147 milijonov 379.046 (proračun 137.050.000) D, Bosna in Hercegovina 83.604.374 (proračun 66.433.000) D, Vojvodina 148.247.292 (proračun 221.497.500) D, Slovenija 100.526.581 (proračun 48.802.750) D (torej 51 milijonov 723.831 D več kakor je določal proračun), Dalmacija 23.937.936 (proračun 15 milijonov 424.000) D in Srbija s Črnogoro 195.603.129 (proračun 183.678.750) D. Izrednega pribitka se je lani v celi državi vplačalo 437.246.296 D; proračun je določal 500 milijonov dinarjev. Na posamezne pokrajine odpade: Hrvatska in Slavonija 72.121.441 dinarjev, Bosna in Hercegovina 92.590.584 dinarjev, Vojvodina 125.768.617 dinarjev, Slovenija 47.575.052 dinarjev, Dalmacija 6 milijonov 318.310 dinarjev in Srbija s Črnogoro 92 milijonov 852.292 dinarjev. Lani je torej Slovenija plačala neposrednih davkov in pribitkov 148.638.875 dinarjev.

Živinske cene.

Živimo v dobi padanja cen. Izmed vseh predmetov pa najbolj pada cena živini, goveji kakor svinjam. — Vzrokov za padanje cen je več. Predvsem je gotovo to, da je bila cena živini zadnji 2 leti zelo visoka, najvišja spomladi 1923, lansko leto je pričela cena z dvigom valute padati, posebno močno je padla cena živini od lanske jeseni in sedaj na spomlad.

Cena je padla za dobro tretjino v enem letu. Voli, ki so bili lansko še po 15 D za kg žive teže, so sedaj še samo po 10 D.

Vse to je za našega kmeta posebno za kmete v okrajih, kjer se pečamo v pretežni večini z živinorejo, zelo hud udarec.

V krajih, ki so oddaljeni od železnice se ne splača prodajati lesa, ker vožnja veliko stane, vinogradi v višjih legah ne uspevajo, žita se pridela komaj za dom in to samo večji in srednji kmetje, manjši ga morajo še kupovati, morajo kmetje kriti svoje stroške samo z izkupičkom od živine, ki pa je v ceni silno padla in je obstoj mlajših in zadolženih kmetovalcev v nevarnosti. Saj, kdor je kupil lansko leto v tem času vole, mora sedaj biti po enoletnem krmljenju zadovoljen, če nima izgube.

Vsak pameten človek ve, da je temu vzrok dviganje valute. Želeti bi pač bilo, da bi tudi cena predanetov, katere mora kmet kupovati, sorazmerno padla. Žal, da se to še prav nič ne pozna. Na primer sol, ki je državni monopol, je še vedno iste visoke cene kot prej, istotako tudi drugim predmetom je padla cena le malo. Tukaj bi morala država pomagati kmetu s tem, da bi znižala izvozno carino na živino in na ta način pospešila izvoz.

Če kmet nima denarja, občutijo to tudi drugi stanovci. Bil sem na sejmu. Klobučar je razstavil svojo robo, pa celi dan ni prodal ne enega klobuca, ker kmetu denarja primanjkuje, tudi drugi trpe škodo. Pozivamo gospode poslance, naj v tem smislu pomagajo našemu kmetškemu stanu. Saj, kadar bodo cene primerno visoke, ne bomo kmetje zahtevali posebne zaščite. Kmet.

Bog daj, da so še o pravem času odrinili Moj Bog, moj Bog! Kako veliko odgovornost imajo tisti, ki vladajo ljudem!

Potem je molčal, jaz pa sem po cele ure mislil na to, kar mi je rekel. Predstavljal sem si naše vojake na marš, kako so tekali, da so se ogreli. Vedno pa so se moje misli vračale h Katarini. Od takrat sem večkrat mislil na to, da človeka, ako je srečen, malo gane tuja nesreča, posebno v mladosti, ko so stresti hujše in manjka izkušnje in vsled tega tudi vere v veliko bedo.

Po mrazu je padlo toliko snega, da kurirji na cesti v Vier-Winden niso mogli naprej. Ze sem se bal, da rojstni dan ne bom mogel h Katarini, a dve kompaniji pešcev sta s lopatami napravili vozno pot v zmrzlem snegu.

Katarinin rojstni dan se je med tem bližal dan za dnevom in moja sreča je rasla. Tistih 35 frankov sem že imel skupaj, a vedel nisem, kako bi gospodu Guldenu povedal, da sem sam kupec za uro. Najrajši bi bil vse prikri, nerad bi bil govoril o tem.

Tisti dan pred godom, zvečer med 6. in 7. uro, ko sva molče delala pri svetiljki, pa sem se slednjič odločil in rekel:

»Gotovo se spominjate, gospod Gulden, da sem z vami govoril o kupcu za malo srebrno uro?«

»Da, Jože«, je odgovoril, ne da bi se dal motiti, »a dozdaj ga še ni bilo ponjo.«

»Kupec sem jaz sam, gospod Gulden.«

Vstal je ves osupel. Vzel sem 35 frankov iz žepa in jih položil na mizo. On me je pogledal.

»Saj ta ura ni zate, Jože«, je rekel. »Zate bi bila močna ura, ki napolni žep — ura, ki kaže sekunde. Te male stvarce so samo za ženske.«

Nisem vedel, kaj bi odgovoril.

Gospod Gulden je nekaj časa premišljeval, potem pa se je posmejalo.

»Aha, že vem«, je rekel. »Zdaj razumem — jutri je Katarinin god. Zato torej delaš noč in dan! Tu imaš denar nazaj, nočem ga.«

Ves sem bil zmešan.

»Gospod Gulden«, sem rekel nazadnje, »zelo sem vam hvaležen, a ura je za Katarino in največje veselje mi dela

»Bleščeče belo perlo brez truda le z Zlatorog milom! Zato zahtevajte vedno samo Zlatorog milo!«

Opazke k licencovanju bikov v mariborski oblasti v letu 1925.

V mesecu marcu, aprilu in maju t. i. se bodo v smislu zakona vršila licencovanja bikov v mariborski oblasti. — Srezka poglavarstva in okrajni zastopi so dobili navodila za izvedbo.

Ker je licencovanje še vedno najvažnejše sredstvo za pospeševanje govedoreje, je potrebno opozoriti živinorejce, občine in okrajne zastope na sledeče:

Država ima po zakonu pravico, da nadzoruje plemenjake, ki se določujejo za javno plemenjenje, ki se vrši z licencovanjem. Le oni biki, ki jih licencovalna komisija spozna sposobnim, se smejo javno uporabljati za plemo. S tem se vrši plemenska odbira, kar je velevažno, ker je znano, da je dober bik prepotraben za napredek v živinoreji.

Načelno se vrši licencovanje v središču vsakega sodnega okraja, ker se s tem omogoči boljši skupni pregled, presoja in ocena vsega bikovskega materiala v okraju; izjeme pa naj bodo le pri veliki oddaljenosti.

Licencovanja razglašajo okrajni zastopi pravočasno. Razglašajo bodo vsebovali kraj in čas licencovanja, kje se naj posamezne občine udeležijo in katere pasme se bodo licencovale. Licencirati se smejo le taki biki, kateri so krepkega in pravičnega telesa, zdravi, brez prisojenih pogreškov in se za razplodbo primerni spoznajo; biti morajo vsaj 1½ leta stari.

V plemenskih okoliših morajo biti biki čistega plemena, katero je za ta okraj določeno. Proglašeni so za gojenje čistega plemena.

I. Murodolska (pšenično-siva) okraj Celje, Vransko (izvzemši župe Braslovče), Smarje, Kozje, Rogatec, Konjice (izvzemši pohorski del);

II. Marijadvorska (bela) kraji Slov. Bistrica, St. Lenart v Slov. gor., Gornjigrad, Marenberg, Šoštanj, Slovenjgradec, Konjice (pohorski del), Larišor za župe Svečina, St. Ilj in Jarenina;

III. Pinogavska (rdečecikasto) okraj Ormož. Ostali kraji niso plemenski kraji in se smejo licencirati biki vseh dosedaj omenjenih pasem in njih križanci. Le želet bi bilo, da bi tudi ti sklenili gojitev le eno okolišu primerno doma-

to, da sem jo pošteno zaslužil. Užalili bi me, ako bi odklonili denar — rajši bi ne vzel ure.«

Nič več ni rekel in vzel tistih 35 frankov. Potem je odprl svoj predal, izbral lepo jekleno verižico z dvema ključema od pozlačenega srebra ter nanjo obesil uro. Potem je vse skupaj položil v škatico s trakovi od rdeče svile. To je storil počasi, a globoko ganjen. Slednjič mi je podal škatico.

»To je lepo darilo, Jože«, je rekel. »Katarina mora biti srečna, da ima ljubimca, kot si ti. Pridno dekle je. Sedaj lahko večerjava. Pogrnj mizo, jaz pa lonc vzamem z ognja.«

In večerjala sva. Potem je gospod Gulden vzel iz omare steklenico vina, ki ga je hranil za slovesne prilike, in jedla sva kot dva tovariša, kajti ves večer mi je pripovedoval o lepih časih svoje mladosti. Pravil mi je, da je tudi on svoj čas imel nevesto, da pa je leta 92 ob splošnem pozivu, ko so Rusi vdrl v deželo, tudi moral k vojakom. Ko se je vrnil v Finstingen, je tisto deklico našel cmoženo — kar je bilo naravno, ker si nikdar ni upal, odkriti ji svoje ljubezni. A to ga ni zadrževalo, da je ostal zvest tistemu spominu: resno je govoril o tem. Poslušal sem ga in pri tem mislil na Katarino, in šele ob desetih, ko so mimo šle straže, ki so se zaradi hudega mraza menjavale vsakih 20 minut, sva šla slednjič v posteljo. Prej pa sva bila še par debelih polen naložila v peč.

III.

Drugi dan, dne 18. decembra, sem se zbudil proti 6. uri zjutraj. Strašno je bilo mraz. Moje malo okno je bilo pokrito z ledenim zagrinjalom.

Ze prejšnji dan sem lepo položil čez stolovo naslonjalo višnjevo suknjo, hlače, volneni telovnik, čisto srajco in lepo ovratnico od črne svile. Vse je bilo pripravljeno, lepo položeni čevlji z nogavicami so stali na koncu postelje, samo obleči se mi je bilo treba. Vendar pa je že naprej napravil mraz, ki sem ga čutil po obrazu, pogled na zamrzla okna in globoki mir zunaj, da me je streslo po vsem životu. Ko bi ne bil Katarinin god, bi bil do poldneva ostal v postelji. A ta misel je bila vzrok, da sem hitro skočil iz postelje ter skočil k veliki peči, kajti vsako noč je nekaj oglja ostalo živega pod pepelom. Tudi sedaj sem

žegrudno pasem. V Prekmurju se licencira le šimendolska pasma in v okraju Prevalje (za okoliš Guštanj in Prevalje) velja marijadvorska pasma.

Država podpira živinorejo pri priliki licencovanja z denarnimi doneski za obdarovanje posestnikov bikov z zavezo, da se isti redijo še najmanj eno leto za splošno plemenjenje.

Ta državni donesek pa nikakor ne zadostuje za obdarovanje vseh dobrih rejcev, vsled česar se vabijo okrajni zastopi in občine, da tudi oni prispevajo v ta namen primerne zneske, ker ravno ti so v smislu zakona najbolj zainteresirani na pospeševanju govedoreje.

Načela za priznanje nagrad so:

1. pri mlajših bikih se je ozirati na njih zunanost in pokolenje, posebno če izvirajo od dobrih molznic;

2. pri starejših bikih (brez ozira na prejšnja obdarovanja), če svojo plemensko dolžnost dokazuje z dobrim zarodom. V splošnem pa veljaj: premirajo naj se le biki, od katerih je pričakovati izboljšanje živinoreje v okraju;

3. tudi zmerno vprežanje plemenjakov za vožnjo se bo pri priznanju daril upoštevalo;

4. premovanje je sredstvo pouka in je zato zvezano s praktičnim predavanjem o uspehu in nadaljnjih ciljih živinoreje v okraju, vsled česar naj se smisel za rejsko delo poglobi in želeti je, da se licencovanja udeležijo vsi oni, ki jim je za napredek v živinoreji.

Zavedajmo se že vsaj enkrat, da se živinoreja pospešuje le z vstrajnim delom in je potreba složnega dela vseh živinorejcev in merodajnih činiteljev, ki so zato poklicani in usposobljeni. Ne zanašajmo se v tej panogi na uspeh državne pomoči, ampak pričnimo z umom pri korenini, to je pri rejah in v skupnosti v občini in v zvezi v okrajnih odborih.

Posebna naloga občin pa je, da povzročijo prigon k licencovanju vseh bikov, ki so od posameznikov določeni za plemo in prinesejo točen izkaz o številu plemenskih krav in telic. Nadalje da skrbi, da se z nelicencovanimi biki ne plemeni in v potrebi nadomesti z licencovanimi. Opozarjamo, da je plemenjenje z nelicencovanimi biki po predpisih zakona kaznjivo.

Novi živinorejski zakon bo v glavnem slonel v večji meri na občinah. Saj je občina samoupravna edinica države, ki naj spozna, oziroma ve splošne zahteve in potrebe po pospeševanju živinoreje njenega okoliša. Torej na delo s prepričanjem in trdno voljo za dobrobit gospodarskih uspehovi!

jih našel nekaj, jih hitro spravil na kupček, položil nanj drobnih trsak in dve debeli kladi ter naglo zopet zlezal v posteljo.

Gospod Gulden za velikimi postelnimi zagrinjali si je bil odejo potegnul čez nos in volneno čepico čez oči. Pravkar se je bil zbudil, slišal me je ter zaklical:

»Jože, 40 let nismo imeli takega mraza — to dobro čutim — kakšna zima bo to!«

Jaz nisem odgovoril, marveč oddaleč gledal, kaj bo z ognjem: oglje je dobro gorelo, slišalo se je, da peč vleče in naepkrat se je vnelo. Pokljanje plamena nama je dobro delo, a trajalo je dalje nego pol ure, predno sva čutila gorkoto.

Slednjič sem vstal ter se oblekel. Gospod Gulden je govoril venomer, jaz pa sem mislil samo na Katarino. Okrog osmih sem bil pripravljen in sem mislil oditi, ko mi gospod Gulden, videč me tekati semtertja, zakliče:

»Jože, kaj pa vendar misliš, norček? V tej tanki suknji misliš iti v Vier-Winden? Saj boš zmrznul popoti. Idi v tvojo sobo in obleci veliki plašč, rokavice in s flanelo podložene čevlje z dvojnimi podplati.«

V svoji obleki sem se čutil tako ličnega, da sem premišljeval, bi ga li ubogal. On je to opazil in rekel:

»Čuj, včeraj so na cesti v Weschheim našli človeka zmrznjenega. Doktor Steinbrenner je rekel, da zapoje kot kos suhega lesa, ako se sune vanj. Bil je vojak. Med 6. in 7. uro je bil zapustil vas, ob osmih so ga našli — hitro je šlo. Ako hočeš imeti zmrzla ušesa in nos, le tak pojdi z doma, kot si.«

Izprevidel sem, da ima prav, obul njegove velike škornje, dejal okrog vratu trak, na katerem so visele debele rokavice ter ogrnil plašč. Tako opravljen sem odšel, ko sem se bil zahvalil gospodu Guldenu, ki me je še posvaril, naj se ne vrnem nepozno, ker ponoči pritisne hujši mraz in je baje mnogo volkov prišlo po ledu čez Ren.

Nisem še prišel do cerkve, ko sem že zavihal lisičji ovratnik, da si zavarujem ušesa. Mraz je bil tako strupen, da sem ga kot igle čutil v zraku in nehote zlezal sam v se.

(Dalje, prihodnjič.)

Novi davki.

Pašič-Pribečević-Zerjavova vlada je predložila v soboto, dne 28. marca, začasni državni proračun. V tem proračunu se predpisujejo zopet novi strašni davki.

Tako se n. pr. v členu 47 predpisuje, da se invalidski davek za leto 1925-26 zviša dvakratno.

Člen 49 predvideva nov davek na delo, oziroma na letni zaslužek. Ta davek bo znašal 2% letnega zaslužka.

Za zaostale davke se bo za leto 1925 računalo 12% obresti, dosedaj je bilo samo 8%.

Za komoro ali vojaško obvezo zahteva finančni minister nov davek za vojaštvo. Ta davek bo znašal toliko, kolikor je znašal dosedaj invalidski davek.

Na podlagi teh novih davkov upajo iztisniti iz žepov ljudstva tekom štirih mesecev na novo okoli 100 milijonov dinarjev.

Vprašamo se: Kam bomo prišli? Ali bomo mogli nositi še ta nova bremena? Kdo je predlagal vse to? Kdo je ta predlog izdelal? Kdo je glasoval za te nove davke?

Predlog, da se naložijo ti novi davki, je izdelala sedanja vlada, kateri načeljuje Pašič in v kateri sta Žerjav in Pribečević. Predlog je izdelal Pašičev finančni minister dr. Stojadinovič. V finančnem odboru je glasoval za nove davke tudi Žerjavov poslanec dr. Ljudgevit Pivko. Niti besedice ni znil proti. Edino naša poslanca in člana finančnega odbora dr. Kulovec in Pušenjak sta govorila in glasovala proti.

O vsem tem bomo še natančneje pisali.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Radi že opisanih ogromnih novih davkov in radi popolnega zastopljanja Slovenije je Jugoslovanski klub glasoval proti dvanajstim. V svoji izjavi navaja:

Nova bremena (povišanje invalidskega davka, uvažanje komorskega poreza, to je davek za vojne dajatve, nov 2 odstot. davek od zaslužka ročnih delavcev, takse za obratovalce, zvišane carine itd.) bodo spet zadele one pokrajine in one sloje, ki točno plačujejo neposredne davke ter delavce v onih pokrajinah, v katerih je več industrijskih podjetij in več večjih obrtnikov. Ker je Slovenija itak preobremenjena, predlagamo, da se ta nova bremena opustijo. Kakor pri proračunu, tako se tudi pri izrednih in naknadnih kreditih zastoplja Slovenija. Za ceste in železnice v Sloveniji, za uradnike in upokojence v celi državi in izplačilo razlik uradniških plač, za prevedbo kronskih upokojencev v dinarske in nobenih kreditov, pa so za popolnoma nepotrebno oboroževanje določeni visoki krediti. Zaključuje pa tako: V znak protesta proti škodljivemu načinu državnega gospodarstva polom dvanajstim, v znak protesta proti pretirano visokim nepotrebim naknadnim in izrednim kreditom, v znak protesta proti neresnosti, s katero se v naglici obravnavajo brez dovoljenih pojasnil sevažna gospodarska in socialna vprašanja, v znak protesta proti zastopljanju Slovenije, v znak protesta proti neumestnim novim oziroma povišanim davkom in bremenom, v znak protesta proti neenakostim, katere ostanejo še nadalje v veljavi, smo prisiljeni glasovati proti predloženemu zakonskemu predlogu.

Samostojno demokratski lažnjivci sedaj pišejo, da so »klerikalci« glasovali proti uradniškim, invalidskim in železničarskim dokladam. — Lagati je lahko, ljudje bi pa morali biti sami bebi, da bi take laži dosegle svoj uspeh. Vladna večina — radikali in samostojni Pribečević-Zerjavovi demokrati so dvanajstine sprejeli, sedaj jih sprejemajo tudi v parlamentu — in kmalu se bo videlo, kaj bodo od tega imeli invalidi, upokojenci in železničarji. Od silnih davkov, ki jih vladna večina nalaga, invalidi in drugi kakor doslej ne bodo imeli niti najmanjše koristi.

Na ponedeljki seji skupščine so se sestavili še ostali skupščinski odbori, v katerih ima vlada vsled odgoditve dobre polovice hrvatskih mandatov tudi znatno večino.

Ko se je volilo predsedstvo zakonodajnega odbora, so Radičević že kazali namene uskočiti iz bloka opozicije. Na svojo pest so namreč radikalom ponujali svojega kandidata za podpredsedniško mesto, pa so se končno le premislili in je kandidat sam odstopil.

Samostojni demokrati so zelo poparjeni odkar jim je izpodletelo, ukrasti SLS en mandat na Štajerskem.

Opozicija pripravlja nove obtožbe radi korupcije in nezakoničnosti. Tako bo vložena tudi obtožba proti pravosodnemu ministru dr. Lukiniču (sam. demokrat) radi postopanja v aferi Turn-Taxis. S tem bo zadosteno Pribečeviću zahtevi, ki kljub svoji prvotni obljubi ni odgovarjal na vprašanja poslancev Jugoslov. kluba glede te afere, marveč se je hotel izviti s tem, da ni v parlamentu vložena nobena obtožnica. Ravno tako se pripravljajo obtožnica proti notranjemu ministru radi nezakoničnosti in nasilja, ki so ga vršili za časa volitev njegovi organi. Pripravljena pa je tudi že podpisana interpelacija radi odkupa tobaka. V tej interpelaciji se bo pokazala vsa gniloba sedanje uprave. V tej interpelaciji se obtožuje monopolna uprava strašno nemarnega postopanja, ki stane državo ogromne svote.

PRESEDNISKE VOLI VE V NEMČIJI.

V nedeljo so se v Nemčiji vršile za po smrti Fridrika Eberta izpraznjeno državno predsedniško mesto. Volitve so bile brezuspešne, ker ni nobeden od sedmih kandidatov dosegel popolne večine glasov, kakor to pred

pisuje za izvolitev nemška ustava. Največ glasov je dobil desničarski kandidat dr. Jarres (10,387.523), ki so ga postavili zmernejši nacionalisti in monarhisti, nemška ljudska stranka in še nekatere druge manjše politične desničarske skupine. Takoj za njim pride samostojni kandidat socialistov dr. Braun s 7,785.678 glasov, potem pa sledijo: dr. Marx (centrum) 3,883.676, dr. Hellpach (demokrat) 1,565.136, dr. Held (Bavarci) 1,002.278, komunist Thelmann 1,869.533 in kot zadnji skrajni nacionalist general Ludendorff s 284.471 glasovi. — Republikanci — to so socialisti, centrum in demokrati — imajo brez komunistov veliko večino glasov napram monarhistom in nacionalistom in ko bodo 26. aprila ponovne volitve, bo gotovo zmagal skupni republikanski kandidat, najbrž dr. Marx — proti Jarresu kot skupnemu kandidatu desničarjev.

VPRAŠANJE NARODNIH MANJŠIN V ITALIJI.

Zadnji govor slovenskega poslanca v italijanskem parlamentu dr. Besednjaka so vladni fašistovski poslanci sprejeli s tako zagrizenostjo, da se je italijanska javnost začela zgražati nad nizko stopnjo, na kateri se je pokazal parlament. Dva ugledna lista sta začela naglašati, da morajo začeti Italijani manjšinsko vprašanje motriti s širših vidikov. Pisatelj člankov opozarja, kako smešen je strah, da bi moglo pičlih 600.000 Slovanov in Nemcev tvoriti kako nevarnost za 40 milijonov Italijanov, za katerimi stoji država z vso svojo močjo in ustanovami, s sodišči, šolami in vojsko, ki so vse čudoviti pospeševalci strnjenja. Pač pa bi ti drugorodni drobci utegnili postati Italiji silno nevarni tedaj, ako se med njimi razvije iredenta, ki bi se naslanjala na Nemčijo in Jugoslavijo. Tedaj bi bila italijanska zunanja politika za desetletja priklenjena na severno-vzhodno fronto, namesto da bi se posvečala dalekosežnejšim vprašanjem evropske in svetovne politike. Najzvestejša sestra iredentizma pa je nestrpnost, ki se izraža v preganjanju in zatiranju. Zato mora Italija svojo politiko nasproti narodnim manjšinam izpremeniti in zavzeti nasproti njim stališče pametne strpnosti in pravičnosti. Slovani in Nemci naj dobe šole z maternim učnim jezikom in naj se smatrajo v vsakem oziru kot italijanski državljani kakor vsi drugi. — Seveda tudi člankar ne pozablja na poitalijančenje in ga nikakor ne odklanja; opozarja le, da je treba ta proces prepustiti času in naravnemu razvoju, ne pa ga pospeševati na škodo Italije same. Na vsak način se vidi, da Italijani sami izprevidevajo, da se sedanje barbarsko ravnanje nasproti manjšinam ne da zagovarjati, ne vzdržati.

PROTURSKA VOJAŠKA POSVETOVANJA.

V ruskih vladnih krogih so vzbudila veliko pozornost poročila o vojaških konferencah poljskega generalnega štaba. Konferenče smatrajo kot pričetek priprav za napad na Rusijo. V glavnem moskovskem listu »Izvestij« dolži Steklov angleško vlado, da ona organizira protiruski pokret in skuša obdati Rusijo z obročem sovražnikov, ki naj bi Rusijo pri prvi priliki napadli.

Prireditve.

Mariborske prireditve. Ljudski oder v Mariboru priredi na cvetno nedeljo, dne 5. aprila t. l., popolne ob pol 5. uri, v dvorani Zadruga gospodarske banke v Mariboru (poleg frančiškanske cerkve) gledališko igro »Sv. Janez in ropar.« Sodelujeta orkester in pevski zbor Ljudskega odra. Vstopnina: sedeži po 10, 8 in 5 din., stojišča po 2 din. — Društvo za zidanje nove župnijske cerkve Svete Magdalene v Mariboru priredi dne 17. majnika ob 15. uri na vrtu podoficirske inženjerske šole veliko majniško veselico. Ker je čisti dobiček namenjen gradbenemu fondu, se p. n. društva prijazno naprošajo, da ta dan ne prirejajo drugih veselic. — Rak na maternici in njegovi prvi znaki, predavanje samo za ženske, v soboto, dne 4. aprila t. l., ob 20. uri v mali dvorani kazine (ljudska univerza) v Mariboru. Predava g. dr. Benjamin Ipavc.

Ljudski oder Središče uprizori na velikonočni ponedeljek ob 8. uri zvečer v Krekovi dvorani igro »Mati svetega veslja«. Odlikuje se po svoji vzvišeni vsebini visoko nad navadne sedanje življenske drame. Predočuje nam vstajenje Gospodovo in tako povzdigne našega duha v stanje plemenitega mišljenja, v preteklost prve dobe krščanstva, ko so bivali na zemlji Marija in prvi učenci Gospodovi. Torej bodo tudi efektni kostumi. Predprodaja vstopnic ob 5. aprila naprej pri g. Lukačič, Središče. Sedeži 8 in 7 stojišča 4 dinarje. Ker gre že zdaj veliko zanimanje za prireditve se priporoča okoličanom da si ustmeno ali pismeno, pravočasno priskrbe vstopnice. Torej vsak, ki se zanima za povzdigo lastnega duha in srca, 13. aprila na svidenje v Središču.

Katoliško izobraževalno društvo v Konjicah proslavi na velikonočni ponedeljek na slovesen način otvoritev svojega novega gledališkega odra. Oder je stalen, primerno velik, z lahkoto uporabljiv za gledališke predstave, kakor tudi za orlovске in druge akademije. Dobro so se upoštevale tudi zahteve garderob. Slikarska dela je izvršil g. Fras iz Slivnice pri Mariboru. S svojim čopičem je v slikanih kulisah pridelil živemu dejanju živo naravo. Umetniško in izvorno po zasnovi in izvršitvi pa je oljnat slikan zastor. Temeljna ideja mu je ona, ki je temeljna narodu samemu; njej prisega novodobno viteštvo. Otvoritve se vrši popoldne ob 3. uri s pevskimimi točkami, govorom in gledališki predstavo, Krekovo igro »Turški križ«. Med odmori glasovir in violina. Po predstavi prijateljska zabava. Prijatelji zlatih Konjic in našega društva, na svidenje!

Tedenske novice.

Okrajnim zastopom na Štajerskem. Iz vseh okrajev prihajajo pritožbe, da niso dobili okrajni zastopi državne podpore za vzdrževanje cest ali k večjemu samo 10% mesto 60% proračunane svote za ceste. Po zakonu, kot tudi po dosedanem običaju se je vsako leto dalo 60% vseh stroškov, katere je okrajni zastop proračunal za ceste. Prihajajo pa tudi pritožbe, da se zapostavljajo okrajni zastopi na Štajerskem. Da se zadeva uredi in okrajni zastopi pridejo do podpor, katere jim gredo, je nujno potrebno, da vložijo okrajni zastopi potom velikega župana pritožbo na ministrstvo gradevina, v kateri naj navedejo, za koliko so v posameznih letih prikrajšani na državni podpori. Da se more pri razpravi o proračunu staviti primerne predloge, naj okrajni zastopi javijo svojim poslancem ali pa Jugoslovanskemu klubu v Beogradu, koliko znašajo proračuni za ceste v zadnjih letih in koliko je dala država podpore.

Novo dobrote »Narodnega« bloka. Odkar zastopa Slovenca v vladi minister dr. Grega Žerjav in je »Narodni blok« pri volitvah dobil dva mandata, je Slovenija sprejela nadaljnje dobrote. Ustavilo se je sajenje tobaka in sicer iz razloga, da se baje — mnogo tobaka »šverca« iz Slovenije. Pripomniti treba, da je bil, dokler ni postal minister, član uprave monopola z mastno plačo dr. Žerjav, ki je tako imenitno zastopal interese Slovenije. — Druga dobrota je centraliziranje pošne hranilnice, čegar posledica bo poslabšanje uprave, razpolaganje in uporaba denarja v Beogradu. Denar, katerega Slovenci in Hrvati vlagajo pri pošni hranilnici v Ljubljani in Zagrebu, bo večinoma služil kot cen kredit bankam in trgovcem v Beogradu, trgovci in denarni zavodi v Sloveniji in na Hrvaškem bodo dobili — kako malenkost. Velik je vpliv ministra dr. Žerjava, mnogo on doseže — za Srbijo, za ojačanje gospodarskega položaja v pokrajinah preko Save in Dunava, zato ga pa naj le volijo liberalni Slovenci in se počutijo srečni in zadovoljni, da smejo poslušati njegove obljube ob volitvah, katerim slede dejanja, ki pobijajo vse njegove obljube.

Plačujte davke točno ob določenih rokih! Finančna delegacija objavlja uradno: Rastoče zahteve, ki se stavijo na državno blagajnico, silijo finančno upravo, na predpisane davke ne samo v polni izmeri, ampak tudi pravočasno pobere, ker sicer ne more zadostiti svoji nalogi. Radi tega je finančna delegacija naročila davčnim uradom, da naj zlasti tudi v onih relativno številnih primerih, v katerih se je v poslednji dobi dovolilo plačevanje v obrokih, pazijo na to, da se dospeli dolg točno ob določenih terminih poravnajo in, ako se to ne zgodi, prisilnim potom iztirja. Ker zapade ves še neplačani davek, ako je davkoplačevalec le z enim obrokom v zamudi, in je potem treba plačati še zelo visoke eksekucijske pristojbine, se od prizadetih krogov pač sme pričakovati, da že v lastnem interesu napno vse sile, da ne pride do prisilnega postopanja. Delegacija ni štedila za obroki in bo obžalovala, ako jih bo iz navedenih razlogov celo treba deloma reducirati, mora pa vse-kakor izrabiti vsa dopuščena sredstva, da v legalnih mejah zajamči redni pretok davčnih dohodkov. — Delegat: dr. Savnik s. r.

Prvi nastop dr. Pivka. Da bi dr. Pivko v smislu z dr. Lipoldom sklenjene kupčije pripomogel slednjemu do poslanskega mandata, je nastopil kot — »govornik« v verifikacijskem odboru in v narodni skupščini. Mesto da bi, kakor drugi govorniki, vsaj nekoliko opisal razmere v Sloveniji in naše težnje, se je takoj spravil na duhovnike, pridige in pripovedoval neke »storie«, da se mu je vse smejalo. Opravičeno je moral slišati medklice: »To je Drogenik v drugi, poslabšani izdaji.« Vsi oni, ki so volili dr. Pivka, naj se vprašajo, ali so ga volili zato, da bo blatil duhovščino in citiral pridige, katerih ni slišal ne on, ne njegovi — »bogaboječji« Sokoli, ki so mu poročali razne izmišljotine in se sedaj smejejo naivnemu dr. Pivku. Med vsemi govorniki je napravil dr. Pivko najbolj žalosten vtis; sam Žerjav je v zbornici z nevoljo popravljal njegovo klobasarijo, ker se mu ni zdelo vredno, da bi ga prišel poslušat. Govori se, da bo kmalu »zbolel« dr. Pivko, ker so mu razne »pridige« obtičale v želodcu in bo prišel v Beograd — advokat dr. Lipold, kateri bi kot bogat človek rad — poslančeval.

Mariborske novice. V ponedeljek zvečer se je z nožem zaklal 26 let stari mesarski pomočnik Franc Polič v Vrbanovi ulici. Polič je bil zelo nagle in čisto neposredne jeze. Živel je v stalnem prepiru z materjo in s svojo mlado ženo. V ponedeljek proti večeru se je zopet spril s svojo ženo, v ljutom prepiru je še zakril ženi: »Sedaj boš videla, kaj bo!« Potegnil je iz žepa nož, se vsedel v kuhinjo na stol in si pognal ostrino z vso silo skozi srce. V srce zadet je skočil še po koncu, a že v vezi se je zgrudil mrtev na tla. — Mariborska policija je te dni vtaknila pod ključ neko služkinjo iz Gajeve ulice, ki je osumljena, da je svojega otroka umorila. Preiskava je dognala, da je služkinja pred kratkem porodila, a otrok je izginil neznanokam. Po dolgem iskanju so našli mrtvega otroka in ga prenesli v mrtvašnico na Pobrežje. — Veliko govoric o mestu vzbujajo tole odkrite tihotapske zadeve: Policija je zasledila, da se nekateri avstrijski železničarji, ki prihajajo iz Dunaja, redno oglašajo v nekem tukajšnjem hotelu in oddajajo natakarije pakete. To se je zdelo sumljivo, vsled česar je bila odrejena preiskava. Dognali so, da so bile v paketih svilnate rute, ki so jih železničarji že dalje časa tihotapili iz Dunaja in sicer po naročilu nekega Nedoga, ki je doma iz mariborske oblasti, a službuje na Dunaju kot agent neke tamošnje razpošiljalnice. Nedog se je včeraj (ne sluteč nič slabega) pripeljal v Maribor s paketom svilenih rut, ki ga je skrli v kovček in se s kovčekom izmuznil carini. Nedoga so takoj aretirali ter je bil po kratkem zaslišanju oddan v zapor. — Iz mariborske kaznilnice je svojčas pobegnil tet in vlomilec Franc Košanec. Pri pobe-gu je ranil dva paznika in nato izginil neznanokam. Sedaj so dognali, da je iz Maribora ušel na avtomobilu in se zatekel v Avstrijo, od tu pa na Bavarsko, kjer je služil kot

natakar. Slučajno, ga je odkrila policija in ga izročila avstrijskim oblastem, te pa našim. Lopovu pa se je posrečilo, da je med izročitvijo zopet pobegnil. Klátil se je nekaj časa v Gradcu, te dni pa so ga znova prijeli in pod varnim spremstvom prepeljali v Maribor.

Pivko, pridi, pridi! Iz Ruš pri Mariboru nam pišejo: Nas delavce so pred 8. februarjem s silo vlekli v tabor Žerjav-Pivkove stranke. Dr. Gorišek nam je obljubil, da če volimo dr. Pivka, bo vse boljše. Bili smo tako nesrečni in smo ga tudi volili. Saj smo bili plačani za to. Pivko nam je vse mogoče obljubljal. A danes beremo, da vlada, oziroma vladna večina, upelje še nov davek za nas delavce. Kakor sem zvedel, bomo morali delavci od svojih trdo prisluženih krajcarjev plačevati 2% davka. Če zaslužim mesečno borih 4000 kron, bom moral plačati tega novega davka 80 kron mesečno. To bo nekaj strašnega za nas! In Pivko v finančnem odboru celo glasuje za take stvari. Daleč smo prišli! Povabimo Pivka, da pride v Ruše in nam razloži tiste dobrrote, ki jih je pridobil za nas.

Duhovniške vesti. Čč. gg. Anton Cestnik in Jožef Kardinar, gimnazijska profesorja v Celju, sta postala konzistorijalna svetovalca lavantijska; vlč. g. opat Peter Jurak pa celjski dekan. Po umrem mstr. dr. Antonu Medvedu je č. g. Pavel Živortnik začasno imenovan gimnazijskem veroučiteljem v Mariboru. Teharski kaplan č. g. Martin Medved odide s 1. aprilom t. l. začasno v beograjsko nadškofijo, na njegovo mesto pa pride č. g. Pavel Vesenjāk iz Loč. Provizuro pri Sv. Ožbaltu je nastopil č. Venceslav Jastrobnik.

Slivniške novice. Malokdaj se sliši kakšna novica od nas, ker smo pač bolj zaspani. Naša cerkev se ponša s krasno električno razsvetljavo, z novimi bronastimi zvonovi in obe napravi delata čast požrtvovalnim feranom. Samo o našem Bralnem društvu ni nič več slišati. Iz drugih krajev slišimo, kako delujejo in se razvijajo bralna društva, Orli in druga društva, le pri nas je vse tiho. Ljudje si želijo in komaj čakajo, da bi se priredila kakšna igra, pa je vse mirno. S trudom se je zgradil priprost in prostoren Društveni dom in sedaj ni več življenja v njem. Vsa narava se zbujā iz zimskega spanja v novo veselo življenje, tako želimo tudi mi Slivničani, da bi se naše Bralno društvo poživilo ter začelo vstrajno delovati in napredovati. — Po slivniški občini so se nekatere skrajno zanemarjene ceste popravile. Prav je tako, saj bi že lahko bili občitali v blatu. G. župan si prizadeva storiti kaj več v korist občanov, a žalibog, da se najdejo v naši sredini možje, ki večkrat dobremu delu nasprotujejo. — Tukaj si je kupil posestvo in otvoril trgovino z mešanim blagom g. Albin Čeh iz Maribora. Potrebujemo smo tu trgovca, kateri bi nas zadovoljil z dobrim in cenim blagom in če to bo, ga bomo radi obiskovali. — Nekaj grajevrednega smo opazili na našem pokopališču. Vseh vrst cvetic, katere si naša dekleta s trudom vzgajajo in okrasijo z njimi grobove, nam je živina nekega gospodarja uničila. Vsi vemo, kdo je tega kriv. G. M. povemo, da kakor Vam ni ljubo, da bi Vam kdo le za les škode napravil, tako tudi nam ni všeč, da bi nam Vaša živina obropala in onesnažila grobove naših rajnih. Pokopališče ni občinski pašnik! Radi bi se tudi iz nas kar javno norčevali, a povemo Vam: Kdor koga za norca ima, sam to postane!

Kje imate svojo republiko? Od Sv. Jakoba v Slov. gor. smo dobili od priprostega kmetkega moža naslednje pismo: V »Slovencu« sem čital, kako so Radičevi hrvaški poslanci v Beogradu zatajili republiko. Bral sem tudi, da so Radičevci po svojem voditelju dne 27. marca v Beogradu izjavili, da so zadovoljni s sedanjim načinom vladanja, kakor sta ga upeljala Pašič in Pribičević. To se pravi, da so Radičevci tudi zadovoljni z neznosnimi davki. Pred volitvami sta tu v našem kotu, posebno na Hlapju, Šomartu, na Ploderšnici in pri Mariji Snežni dva moža strašno hvalila Radičev republiko. Bila sta to znani Ogner in bivši finančar Švikaršič. Lazila sta od hiše do hiše ter kričala: »Repo bomo volili, repo!« Sedaj pa imate tisti, ki ste se dali po teh dveh zapeljati na krivo pot, svojo repo. Namesto, da bi Radičevi poslanci vzdržali z našimi poslanci v boju proti Pašiču in krivici, pa so Radičevci padli pred vele srbe na kolena, zavrgli so republiko in so izjavili, da so zadovoljni z današnjo vlado in gospodarstvom. Kratko rečeno: prodali so nas. — Skoro enak dopis smo dobili od zavednega železničarja iz Št. Ilje: Ob volitvah so pri nas nekateri zapeljivci znoreli nekaj železničarjev, delavcev in drugih volilcev, da so volili z Radičev stranko. Njih bojni klic je bil: »Samo repo! Samo repe se držimo!« (»Repo« je bil skrajšan izraz za republiko.) Posebno nek Pukšič in Jarc sta agitirala noč in dan za Radičev republiko ter obljubovala, da bo Radič zvezal naše kraje z Avstrijo in upeljal republiko. Fantem sta obečevala, da če bodo volili Radiča, jim ne bo treba k vojakom. Kaj pa zdaj? Zvedeli smo iz Beograda, da so Radičevci prodali Pašiču svojo »repo« in je P. Radič tam izjavil, da bi naj bilo vojaštvo tako urejeno, da bi vojaška dolžnost prenehala šele s smrtjo. Lepe reči ste nam napravili tisti, ki ste volili Radiča. Za sladki Pašičev pogled so Radičevi poslanci zavrgli celo svojo »repo.« Mi pa ostanemo zvesti našemu Korošcu in naši Slovenski ljudski stranki!

Šentlenartski okrajni zastop in okrajna hranilnica sta začela delati dr. Gorišku preglavice, to se pravi, razni od njega naslovljeni odborniki ga nič kaj nočejo ubogati. Tako čujemo, da namerava dr. Gorišek jednega tam od Sv. Ruperta »izbacniti«, ker ni hotel na dan volitev ne paziti na Pivkovo škatljico in ne voliti. Gospod, kateri je pravzaprav »ta prvi«, se tudi pritožuje, da mora samo molčati, komandira pa samo gospod od Sv. Lenarta ter da bo vrgel vse proč. G. Munko iz Biša prisega na vse žive in mrtve, da ni volil Pivka, da nima s tisto 4. škrinjico nič opravka itd. Tako se je torej pričel punt. Drži le še gočovski Francelj, ki se je celo izjavil, da ostane na svojih mestih do svoje smrti. Tako je tudi rekel dr. Gorišek, da ga nikdo več ne spravi do njegove smrti od okrajne hranilnice. To-

da ta dva samo obračata, obrnili bomo pa končno mi davkoplačevalci, ako namreč ne bo okrajna hranilnica že prej prazna!

Nesoglasje. Ze v predzadnji številki »Gospodarja« smo opozorili na nesoglasje v »uradnem popravku« g. srezkega poglavarja v Mariboru ter v razglasu okrajne hranilnice v Sv. Lenartu. G. srezki poglavar namreč pravi, da dr. Milan Gorišek ni v ravnateljstvu okrajne hranilnice, razglas okr. hranilnice pa pravi, da je dr. Milan Gorišek ud ravnateljstva. Obrnili smo se že takrat uljudno na g. velikega župana za pojasnilo. To prošnjo zopet ponovimo, zlasti ker smo slišali, da je pred par dnevi baje odšel dr. Milan Gorišek nekemu trgovcu od Sv. Trojice, seveda pristnemu SDS, posojilo v znesku 800.000 kron, od nas ubogih kmetov pa se posojila iztirjavajo!

Društvo slovenskih organistov. Vsi organisti mariborskega, šentlenartskega, ptujskega okraja in iz Dravske doline, ki bi želeli se udeležiti organistovskega zborovanja v Mariboru, naznanite to takoj organistu V. Seško-tu, Zgor. Sv. Klungota na Pesnici.

Surov napad na mirnega fanta. Iz Rakovcev pri Sv. Tomažu pri Ormožu smo prejeli: Dne 21. marca se je zgodil pri nas slučaj napada, ki dokazuje napredno posurovelost, katero zajema kmetjska mladina iz policajdemokratska časopisja. Ze omenjenega dne zvečer je šel miren fant v bližnjo vas v trgovino nekaj kupit. Na cesti ga srečata dva naprednjaka, kojima je vsakotedenska dušna hrana Žerjavova »Domovina« in tu in tam tudi »Jutro«. Ta policajdemokratsko podivjana fantalina sta tega mirnega fanta kar brez vsakega poudarjenja napadla, ga oropala, mu raztrgala obleko in ga s kolci tako obdelovala po telesu, da mora revež vsled poškodb čuvati postelji.

Nova avtomobilna voznja na progi Sv. Peter v Sav. dolini—Vransko. S 1. aprilom t. l. se je uvedla dnevno dvakratna avtomobilna voznja med omenjenima krajema. Odhod od Vranskega bo ob 5.30 in 9.30 ter prihod pri Sv. Petru v Savinjski dolini ob 6.10 in 10.15. Odhajal pa bo avtomobil od Sv. Petra ob 8.30 in 16 ter prihajal v Vransko ob 9.15 in 16.45. Obenem se s 1. aprilom t. l. na novo uvede peška pošta med Ustnikom in Vranskim.

Prijeti vlomilci. Iz Trbovelj poročajo: V noči od 2. na 3. februarja t. l. so na osebni kolodvoru v Trbovljah vlomili v železniški voz tedaj neznan storilci in ukradli 77 kg usnja, vrednega 27.900 kron. Usnje je bilo last Ivana Bergerja iz Trbovelj. Po neumornem trudu orožništva sta našla Čopi in Ogrinc dne 28. marca v nekem hlevu približno 1 meter globoko v zemlji zakopano ukradeno usnje. To tatvino sta izvršila dva železniška delavca Jančar in Rakar, ki sta tatvino že priznala. Za to marljivo in uspešno delo zaslužijo naši orožniki vse priznanje.

Slovenski fantje-mornarji iz Brodarske podčifirske šole stalnega kadra v Šibeniku se spominjamo na vse cenj. čitatelje »Gospodarja«, kakor tudi na vse fante in dekleta v domovini, kojim pošiljamo mnogo najlepših pozdravov, ter obenem želeč jim zdrave in vesele velikonočne praznike z žej, da tudi Vi na nas vojake-novince ne pozabite, ki bomo letos obhajali praznike v tujini ob topli morskobali Dalmacije. Trobač: Jakob Gašparič iz Zabljeka pri Slov. Bistrici; trobač: Ivan Šijanec od Sv. Jurija ob Ščavnici; Franc Opara iz Trebnja na Dolenjskem; Anton Omerzelj iz Metlike na Dolenjskem; Rudolf Darovec iz Gornje Straže na Dolenjskem; Alojzij Stare iz Gorič nad Kranjem, Gorenjsko; Tinko Bizjan iz Podolnice pri Vrhniku; Josip Gross iz Kranja na Gorenjskem; Josip Potočar iz Sv. Jerneja na Dolenjskem; Franc Bolantič iz Glinja na Gorenjskem; Janez Galičič iz Kpodnje Sušice na Gorenjskem; Franc Mevec iz Gornjega Jezera na Notranjskem; pitomci: Franc Nemec od Sv. Jurija ob Ščavnici; Viktor Copot od Sv. Jurija ob Ščavnici; Karol Vogrinec od Sv. Križa; Alojz Ostre od Sv. Jurija ob Ščavnici in Josip Zmazek, Mala Nedelja.

Sporočilo naših rojakov iz Francije, Pas de Calais. — Kakor je splošno znano, se je zadnja leta veliko naših rojakov preselilo v Francijo, da si poiščejo tam kruha in primeren zaslužek. Zaradi slabih finančnih razmer, ki so se razvila zadnja leta preko Nemčije, se je tudi mnogo naših slovenskih družin preselilo iz Nemčije v Francijo. Preselela se je tudi družina Marela, doma iz Kranja na Kranjskem. Tukaj je doletela strašno žalostna družinska nesreča. Ko so bili dne 14. marca t. l. zvečer otroci doma, se jim je prigodila grozna nesreča. V spalni sobi si je mislila 12 let stara deklica naliti svetilko s petrolejem. Pri tej priliki se pa petrolej vname in eksplozija je bila tako močna in huda, da je skoraj vzela celi družini življenje. Deklica, stara 12 let, je bila takoj mrtva; fant, star 5 let, je čez 4 ure v težkih mukah in bolečinah umrl. Drugo jutro so še odpeljali tri otroke in ženo v tukajšnjo bolnišnico, dva otroka sta čez 24 ur umrla v bolnišnici. S smrtjo se bori, ko to poročam, žena in eno leto star otrok. Torej je zahtevala nesreča v štirih dneh štiri žrtve pri eni družini. Francoska preiskava je bila takoj na licu mesta, a se ne more nikogar obdolžiti krivde. Je pač resničen star slovenski pregovor, ki pravi: nesreča nikdar ne počiva. Ponesrečil se je tudi v tukajšnjem premogokopniškem rovu Franc Novak, doma iz Pleter, župnija Zdole pri Brežicah. Prvo krat je bolehal dva meseca v bolnišnici v Lille, Pas de Calais; nato je bil en mesec doma; komaj je nekaj časa delal, že zopet se mu je prigodila druga nesreča; odpeljali so ga takoj v bolnišnico. — Tako nam poročajo čitatelji in naročniki našega lista, katerega z veseljem čitajo v daljnji Franciji.

Strašna rudniška nesreča v Franciji. Čitatelj in naročnik »Gospodarja« g. Anton Kozole nam poroča iz Merlenbacha v kotlini Saarbrücken, ki je pripadala svoječasno Nemčiji, sedaj pa jo imajo Francozi za 25 let v posesti, o strahoviti nesreči, ki se je pripetila v tamošnjem rudniku »Römerschacht.« Po navpičnem rovu ki je svojih dobrih 800 metrov globok, se dvigajo rudarji, ki prihajajo iz po-

stranskih rovov, s pomočjo velikega dvigala ali košare. To dvigalo visi na močni žičnati vrvi. Pretečeni teden se je dvignilo v takem dvigalu iz omenjenega rudnika okrog 80 rudarjev. Pri vrhu rova se je pa vrv nenadoma utrgala in ker so odpovedale vse varnostne zavore, je kočara zletela z ljudmi vred v strašno globočino. V nekaj trenutkih je iz vsega skupaj ostalo na dnu rova le kup v smrtnih krčih se zvijajočih krvavih udov. Udarec je bil tako strašen, da je bilo okrog 70 rudarjev takoj mrtvih. Ostali pa so več ali manj težko ranjeni. Pogreb ponesrečenih žrtev se je vršil preteklo nedeljo ob velikanski udeležbi njihovih tovarišev. Med ponesrečenci je tudi nekaj naših ljudi. V francoskem parlamentu je bila radi te nesreče podnesena posebna interpelacija in vlada je nakazala rodbinam ponesrečenec 150.000 frankov podpore.

Dopisi.

Prevalje. G. finančnega delegata v Ljubljani opozarjamo, ako je na to mogoče pozabil, da še vedno predpisuje davke kot referent dobroznani g. Čepin v Slovenjgradcu, akoravno je g. delegat že davno in večkrat obljubil, da ga bo kot popolnoma nesposobnega prestavil k davkarji in akoravno je g. Čepin sam prosil poslance, da mu pomagajo, da čimpreje pride do penzije. Mož se strašno rad »zmoti« in sicer tako, da stranke trpe škodo. Iz Crne prihaja poročilo, da se je tam zmotil pri eni stranki »samoz« za nekaj nad — 800 dinarjev, kar je tudi, ko se je stranka pritožila, moral priznati. Ali mora ljudstvo radi takih ljudi trpeti, ali je za državno upravo dovolj, da je Čepin funkcijonar orjune, četudi trpi pri tem i ljudstvo i državna uprava? G. Čepin naj poroča delegaciji, kako lepo so ga pohvalili davkoplačevalci iz Šoštanja, Velenja in Slovenjgradca; upamo, da bo to poročilo prepričalo gospode v Ljubljani, da je skrajni čas, da nas reši Čepina.

Vurberg. V enem zadnjih dopisov piše nek dopisnik, kakšne lepe reči se nam obetajo pod sedajnim liberalnim županom Preložnikom in njegovim tajnikom učiteljem g. Lešnikom. Toda kolikor je znano, ni pravi župan Preložnik, ampak županuje tajnik Lešnik. Župan mora vse storiti, kar ukrene tajnik, pri katerem se nahaja tudi večina aktov in kateri bi imel rad tudi dostavljanje občinske pošte na svoj dom. To naj bo v preudarek tistim volilcem, ki so volili »Gospodarsko stranko.«

Vurberg. V zadnji številki »Gospodarja« je nekdo poročal, da je tukajšnji g. nadučitelj Lešnik začel naročevati »Domovino« med naše pristaše, pozabil pa je omeniti, da je naročeval ta brezverski list večinoma med same mlade fante, katere si je s tem upal polagoma pridobiti za svoj pohod proti SLS. Dalje so nam šolski otroci pripovedovali, da je pred volitvami med šolskim podukom v šoli čital članke iz »Jutra« ter otrokom ukazoval, kako naj njihovi očetje volijo dne 8. februarja. Vprašamo višji šolski svet, oziroma ministrstvo prosvete, ali je to dovoljeno, da sme učitelj v šoli otrokom čitati politične članke in kdo učitelja za to plača? Ni čudno, da starejši ljudje pravijo, da so se v prejšnjih časih več naučili, ko je bil samo en učitelj, nego sedaj v treh razredih. G. nadučitelj, pri nas imamo bralno društvo, če se Vam res tako ljubi mladino izobraziti, imate prilike dovolj za predavanja, seveda v krščanskem, ne pa v liberalnem duhu.

Ptujska gora — finančnemu ravnateljstvu v Mariboru Dne 28. januarja t. l. je umrl na Ptujski gori obče priljubljeni pčestnik in gostilničar Franc Zunkovič, brat podpolkovnika Zunkoviča v Mariboru in nadučitelja in župana Zunkoviča v Sv. Bolfenku v Halozah. Rajni je ležal še na mrtvaškem odru v domači hiši, ko že pride eden izmed oddelka finančne kontrole na Ptujski gori nadlegovat ubogo vdovo Treziko, češ, da naj takoj izjavi, namerava li še imeti v zanaprej gostilniško koncesijo ali ne. Uboga vdova, ki ima skrbeti za šest nepreskrbljenih otrok, ni vedela v svoji veliki žalosti, kaj bi na to odgovorila. Konečno odgovori, da še sploh ne ve, če se ji bo koncesija dovolila, ali ne. Dne 3. marca t. l. gre Trezika Zunkovič naravnost k g. srezkemu poglavarju v Ptuj, proseč ga za tozadevni nasvet in za pomoč. Od strani g. poglavarja, čegar velika uljudnost in postrežljivost je obče znana, je zvedela, da sme svojo gostilniško obrt izvrševati do svoje smrti, odnosno tako dolgo, dokler ostane vdova. Vsa vesela in zadovoljna se je podala še istega dne na oddelk finančne kontrole na Ptujski gori ter tam plačala predpisano takso za polovico leta ter naznanila, da je dobila od g. glavarja dovoljenje, izvrševati svojo obrt. Prepričana je bila, da je zdaj vse v redu. Ali kako se prestraši, ko pride kratko pred dnev, ko je nameravala odpreti gostilno, zopet finančar iz Ptujske gore ter ji v imenu vodstva naznani, da ne sme krčmariti, ker še zadeva ni rešena. Po raznih ovinkih in informacijah se je prišlo na sled, da so finančarji že dne 31. januarja t. l., na dan pogreba umrlega moža Franca Zunkoviča brez vsakega dovoljenja, oziroma podpisa od strani vdove gostilniško koncesijo odpovedli. Vdova Trezika je bila sedaj primorana, vnovič prositi za tozadevno dovoljenje, kar ji je povzročilo marsikateri nepotrebn pot v Ptuj in Maribor, zamudo časa in velikanske siroške. Ko se je vprašalo vodjo oddelka finančne kontrole o vzroku tega neopravičenega postopanja, je odgovoril vodja gosp. Marzidovšek dobesedno: »Zakaj pa ni prišla Trezika k meni, jaz bi ji že bil vse prav nasvetoval, oni pa tako nič ne zna, Santel o tem nič ne razume.« Obenem je g. vodja izpovedal, da se je odpoved odposlala po njegovem podrejenem organu g. Santlu privatno na finančno ravnateljstvo v Maribor, torej brez njegovega vedenja. Vse je torej baje zakrivil g. Santl, ki je uslužben pri oddelku finančne kontrole na Ptujski gori. Ker pa na drugi strani g. Santl trdi, da »stari« (g. Marzidovšek) nič ne razume, si usojamo vprašati finančno ravnateljstvo v Mariboru; 1. Ali zna za ta slučaj, ki je povzročil velikanske stroške in nezmerne škodo? 2. Če zna za zado, ali namerava stvar strogo pre-

iskati in krivce kaznovati? 3. Če je odpoved koncesije podpisana, kdo da je isto podpisal? Obenem se prosi, da se ukrene vse potrebno, da se popravi vdovi Trezi Žunkovič povzročena škoda in da se pošljejo na Ptujsko goro trezni uradniki, ki se ne bodo glede nezakonitosti v svoji službi dogovarjali drug na drugega ter se zmerjali z buteljni itd. Naše gospode poslance pa prosimo, da storijo vse korake, da se taki slučajji preprečijo na ta ali oni način!

Sv. Urban pri Ptuj. Na velikonočni pondeljek, dne 13. aprila t. l., bo pri nas čebelarški shod, združen z ustanovitvijo čebelarške podružnice. Predaval bo čebelarški strokovnjak g. Juvančič. Začetek ob treh popoldne v tukajšnji šoli. Vsi domači kakor tudi sosednji čebelarji ter prijatelji čebelarstva se najljubše vabijo!

Sv. Bolfenk pri Središču. Vseposvodi so tukaj pri vseh propadli samostojneži, a našemu ateku Tomažiču še vendar ne da miru njegova samostojna narava. Vse ne velja nič, le atekova beseda je povsod in zmiraj prava. Vsega tega pa so se navsezadnje navadili tudi že po večini vsi nekdanji pokorni slugi atekovi. Atek so načelnik požarne brambe, a kaj je to njim. Rekli so, da so požarno brambo ustanovili oni in da brez njih načelstva požarne brambe ne bo in je tudi ni treba. Tako! Požarna bramba je torej le zato tukaj, da nosi ob raznih slovesnostih atek »generalsko« uniformo; njih nadebudni sin ober-orjuncem pa se postavlja v raznih krajih kot namestnik »generalala.« Kaj pa delajo računi pri požarni brambi? Kaj je z nezaupnico celokupnega odbora?

Tepanje pri Konjicah. Za šolski okoliš Tepanje pri Konjicah so volili v krajni šolski svet načelnika in podnačelnika. Učitelja Malenšek in Gselman sta zahtevala, da se oba volita obenem na istih listkih. Njun kandidat Prosenak, ki pa je v zadnjih letih vedno volil z Nemci, je dobil 3 glasove, Podkubošek 4 glasove. Za podnačelnika dobi Podkubošek zopet 4 glasove, Prosenak 1. Sedaj pa — čujte in strmitel! — učitelja zahtevata in izsilita, da odloči med njima žreb, kateri bo načelnik, »ker je jasno, da Podkubošek ne more biti obenem načelnik in podnačelnik.« Kako naj se tako postopanje imenuje? Smo radovedni, kaj bo na to odredil okrajni glavar! Žreb je namreč odločil v prilog Prosenaka.

Šmarje pri Jelšah. Marsikdo si bo mislil, da smo mi Šmarčani čisto izumrli, ker ni sluha in ne duha od nas. Nismo še, ampak živimo in živimo tako, da Bog pomagaj, kakor povsod, ječimo pod težo prevelikih davkov, po vrhu pa je še pa v našem trgu, čeravno je večina v rokah SLS, ustanovila, oziroma se iz Albanije priklatila za naš kuga vrjuna. Že parkrat je pokazala svoje delo in napadla mirno gredoče ljudi na cesti, n. pr. Orle in Janeza Baštevca, o katerem so vedeli, da ima denar. Ako bi ne bilo blizu pomoči, bi ga bili še po težki telesni poškodbi oropali tudi denarja. Cela zadeva je že pred sodnijo. Ljudi svarimo, naj ne hodijo ponoči od one gostilne, v kateri ima orjuna svoj breg. Pridno podpirajo orjuncem vsi tržiki nemčurji, kakor: mesar Gradt, mladi Löschnigg, trgovec Pupustek, dr. Hrašovec, dr. Rupnik in še par demokratarjev. Sklenili so vsi imenovani, da niti v trgovino, ne v gostilno, mesarijo, celo v odvetniško pisarno ne sme več nobeden črn klerikalce. Zato opozarjamo ne samo Šmarčane, ampak vse, ki pridete v Šmarje po opravkih, da se orjunske gostilne izognete daleč in stopite za potrebo v Habjanovo, kjer ste pred orjuno varni!

Šmarje pri Jelšah. V soboto, dne 28. marca, smo imeli zopet komisijo pri stavbi Katoliškega doma, za katerega je načrt odobren in zidanje dovoljeno. Načrt je napravil g. Konrad Golgranc, stavbenik v Celju. Proračun znaša nad 1 milijon kron. Vsi, ki spadajo ne samo v šmarsko župnijo, ampak v dekanijo, se lahko veselijo tega prvega dela, ki smo ga začeli Šmarčani. Naši dobri Šmarčani z veseljem prispevajo v denarju, lesu, z vožnjo in z delom, da jih je kar občudovati, bočdi jim torej javna zahvala za njih trud, dobro voljo in poštenost. Bog naj podpira naše delo in daj, da do meseca julija praznujemo poleg mil. g. kanonikove zlate maše tudi blagoslovljenje Katoliškega doma. Bog živ!

Sv. Lenart nad Laškim. Politično življenje se pri nas nikakor noče prilagoditi kljub že povolitveni dobi času primerno. Neki dobro znani »tintomaz« s svojo »žnidarsko roko« bruha potom »Domovinec«, ki se je pa zadnji čas poslužil tudi »Kmetijskega lista«, ogenj in žveplo na vse, kar ne trobi v njegov že obrabljeni rog. Značilno za tega kunštnega dopisuna je pač to, da zna svoje nasprotnike obmetavati s tako lepimi priimki, da tako svoje ime drugim ponuja. Neradi odgovorjamo takemu listu, kot je »Domovina« ter taki osebi kot je njen dopisnik, katerega je komaj kolo časa primoralo, da je odsrnil napis iznad vrati: »K. u. k. Postablage.« Ker nam pa vedno vsiljuje boj, ga mi sprejmemo, ker imamo dosti gradiva zoper njega, ker bomo na ta način izvajali posledice. Znano nam je pa tudi, da tisti zmaga, ki se nazadnje smeji. Da ima pa tudi ta »poštni stric« žilico pesniške nadarjenosti, nam pričajo njegove v »Domovini« tako milodoneče pesmice, v katerih se itak njemu prirojeno ne more izogniti ženskega spola. Pa kako tudi, ko je pa ta spol bil vedno njemu tako ljub. Svetujemo, da se pri dopisih podpisuje namesto naprednjak: »Poštni stric« ali pa »Student iz Karlave.« Naj služijo te vrstice njemu svarilno, ker v nasprotnem slučaju smo primorani, ga spraviti v pravo luč. Njemu pa tiho na uho: Pero iz rok in šivanko v roke! Zaenkrat pa pikal

ni hočejo slepo in z nervozno naglico pritirati Kmetijsko družbo, to idealno zaščitnico kmetijskih interesov, v prepad. To je pokazalo poročilo odseka za sprejem udov v l. 1924. Predsednik tega odseka, znani g. Urek, je kratkoma predlagal, da se izključijo vsi člani, ki niso plačali udnine potom podružnic ali takih odbornikov, ki jamčijo za nabrane ude. Vsi pametni dokazi proti takemu naziranju in celo čitanje jasnih tozadevnih društvenih pravil, je bilo brez uspeha, ker nočejo samostojni »kmetje« povzdiga Kmetijske družbe in njenega razmaha v kmetisko korist. V dokaz tega dejstva naj sledi nekaj primerov: Podpredsednik Jarc je prečital društvena pravila ter na podlagi istih dokazal nevdržnost Urekovega predloga. Dr. Jančič je vprašal, je-li se je vprašalo izključene ude za njih mnenje? Odgovor: Zgodilo se je. Ko pa je imenovani prosil za podrobne podatke, so stisnili rep med noge in so začeli kričati brez dokazov. Zupanič vpraša: Je-li se nesprejetim udom vrne vplačanih 20 dinarjev? Odgovor: Smatramo jih za podporne člane in dobivali so »Kmetovalca.« Na vprašanje, ali so se plačniki udnine izjavili v tem smislu, so samostojni utih nili. Odbornik Košar je povdarjal, da n. pr. tudi on nabiral člane, katere se hoče sedaj pavšalno zavreči, akoravno pravi Urek, da so se sprejeli vsi udi, ki so bili priglašeni po odbornikih, ki jamčijo za ude. Ker je med nabranimi udi tudi mnogo starih, zvestih pristašev Kmetijske družbe, se stavi konkretni predlog: Vsakega po Urekovem predlogu izključenega plačujočega člana se naj vpraša, jeli je zadovoljen z izključitvijo. Samostojni so rekli, da to ne gre. Pri tem pa se niso opirali na pravila Kmetijske družbe. Da je tudi Žerjavov odbornik g. Petovar podpiral samostojne kroge, ni motilo samostojnih »kmetov.« V tem razpoloženju je seveda propadel Košarjev predlog. Naši odborniki so uvideli brezplodnost nadaljnjih besed za povzdigo kmetijskega gospodarstva ter so — odšli, da ne postanejo sodčgovorni za krivice, katere hoče samostojna večina uveljaviti nad kmetiskim ljudstvom.

Odkup tobaka in sadenje tobačnih sadik. V okrajih Ljutomer, Ptuj in Maribor so leta 1924. nasadili mnogo tobaka. Dosedaj je finančna uprava kupovala in plačevala tobak od posestnikov vsako leto že v jeseni. Da se je na Slovenskem Štajerskem začel saditi tobak, in je uprava monopola izdala dovoljenje, je zasluga gospoda narodnega poslanca Vesenjaka. Ker še lanska letina tobaka ni pokupljena, je nastalo med producenti veliko razburjenje. Mnogo tisoč kilogramov dobrega tobaka še imajo posestniki doma v zalogi. Šele pred kratkim so začeli prevzemati tobak. A plačajo nič. Producenti dobivajo samo potrdila in obljube, da dobijo denar, kadar bo finančni minister dobil kredit. Poleg tega ministerije pa je bilo zadnje tedne razglašeno, da l. 1925. na Slovenskem Štajerskem ne bo nobeni občini dovoljeno saditi tobak. Uprava monopola v Beogradu je dne 6. marca 1925 sklenila, da za leto 1925. po celi Sloveniji ukine saditev tobaka. Finančni minister dr. Milan Stojadinovič je odobril ta sklep Uprave monopola. Vsled tega je nastalo med sadilci tobaka v Sloveniji veliko razburjenje. Iz vseh treh imenovanih okrajev so se producenti obrnili na poslanca Vesenjaka in Žebota in ju prosili, naj se zavzame v Beogradu za to, da bi se smel v letu 1925. zopet saditi tobak. Omenjena poslanca sta nato posredovala pri upravi in članih uprave monopola. Poslanci dr. Hohnjec, Vesenjaka in Žebot so poleg tega še vložili na finančnega ministra dr. Stojadinoviča obširno spomenico v tej zadevi. V tej vlogi so naši poslanci opozorili Upravo in ministra, da bi se zgodila našim krajem velika krivica, ako se ukine sadenje tobaka. Glede odkupa tobaka letine 1924 je izjavil upravnik monopola, da se bo začel plačevati tobak, ko bo uprava monopola, oziroma finančno ministrstvo dobilo kredit.

Prevzemanje tobaka v ptujskem tobačnem okolišu. Od 20. marca do 29. aprila se vrši prevzemanje tobaka od tobačnih sadilcev v ptujskem tobačnem okolišu. Tobaka je letos dosti in je tudi lep, kjer ni bilo toče, pa kljub temu ga cenilna in prevzemna komisija nizko cenila in uvršča samo v četrti ali peti razred. Nekaj malega so uvrstili v tretji razred. Gotovo imata zastopnik tobačne uprave iz Ljubljane in g. Šeguič iz Beograda navodilo, naj ta tobak slabo klasificirata, da ne bi prišlo med nas preveč denarja. Denarja?! Ne — priznanc. Zanimivo je namreč, da prevzemna komisija tobaka ne izplačuje, ampak ga prevzema proti priznancem. Toliko denarja se dobi za tobačne izdelke — v enem samem mesecu lanskega leta, v decembru, 131.601.317 D — sedaj pa pride tobačna uprava pa pravi, da »sada nema para«, tu imate priznanc, denar dobite pozneje. . . . Opozarjamo naše poslance na te krivice, ki se godijo našemu ljudstvu pod Žerjav-Pivkovo vladno. Kmetije pravijo, da sploh ne bodo več tobaka sadili, rajši krompir.

Letošnje tobačne cene v Sloveniji. Prevzemna tobačna komisija v Ptuj plačuje za tobak v Sloveniji sledeče cene: I. razred 40 din., Ia 34 din., Ib 32 din., IIa 28 din., IIb 26 din., IIIa 22 din., IIIb 20 din., IVa 14 din., IVb 11 din., V 8 din., VI 4 din. za 1 kg.

Pašniki in travniki, računeno za ha. 1. Slabi pašniki prehranijo na leto 1—3 ovce in košenine se račun 300—900 kg sena. 2. Kozja ali ovčja paša srednje kakovosti prehrani 6—10 ovc in košenine se račun 1500—2500 kg sena. 3. Navadni pašniki prehranijo 1—2 kravi in košenine se račun 2000—4000 kg sena. 4. Umetno kultivirani in prvovrstni pašniki prehranijo 2—3 krave in košenine se račun 5000—7000 kg sena. 5. Zelo slabi travniki na suhem bregu, v gozdu in na šotni zemlji, ki daje samo eno košenino, se račun 700—1500 kg sena. 6. Drugi slabi travniki z eno košenino v gozdu ali na bregu dajo 1500—2000 kg sena. 7. Negnojeni travniki, ki trpijo sušo, dajo 2000—2500 kg sena pri dvojni košenini. 8. Sredno dvojno travniki z dvojno košenino dajo 2500—

3500 kg sena. 9. Dobri travniki v dolinah dajo 4000—5000 kg sena. 10. Najboljši travniki s trojno košenino in umetno povodino dajo 5000—7500 kg sena.

Smernice za človeško ročno delo. Eden človek upravi v desetih urah: kopati z motiko 150—300 m², stihati z lopato 50—200 m², grabice trebiti 400—500 metrov, jarki za drenažo 1.25 m globoki 10—16 m, jarke za drenažo zasipati 70—90 m, drenažne cevi polagati 80—100 m, kompost nakladati 10—18 vozov, kompost razgrniti na travnišču 5—7 m², zemljo s toligami 30 m daljave voziti 4—5 m², rigoliti 50 cm globoko v lahki zemlji 18—25 m², rigoliti 50 cm globoko v težki zemlji 12—18 m², zemljo za opeko skopati 6—7 m², gnoj nakladati 9—12 vozov, gnoj razgrniti 9—12 vozov, 1700—2500 m², ročna setev žita in graševine 3—4 ha, repico žeti, vezati in postaviti 800—1500 m², žito stoječe kositi 3500—6000 m², žito ležeče kositi 2000—4000 m², žito v snope vezati 4000—5000 m², žito v kope postavljati 30—40 po 15 snopov, žito s srpom žeti 600—1000 m², pesa seme polagati z roko 700—1200 m², pesa sadike saditi 700—800 m², pesa skopati 400—800 m², peso opleti 300—500 m², peso osipati 400—1200 m², krompir prèbrati 7—10 hl, krompir rezati 5—7 hl, krompir za sadenje polagati 20—30 a, krompir nabirati 3—6 a, ali 5—12 hl, krompir nakladati 50 hl.

Mariborski trg dne 28. marca 1925. Trg je bil zelo dobro preskrbljen in vsled lepega vremena že ob 8. uri zjutraj dobro obiskan. Cas za slaninarje gre že proti koncu. To pot jih je bilo samo 54. pretečeni teden 74). Cene so bile svinjini 18 do 35 din., slanini 22 do 30 din. in drobu 20 din. za 1 kg; domači mesarji so pa prodajali govedino po 13 do 15 (eden celo po 12) din., teletino po 15 do 17 din. in svinjino po 18 do 22 din. 1 kg; v mestni mesnici so ostale cene pretečenega tedna. — Perutnina: Bilo je okoli 600 komadov. Cene so bile: kokošem 25 do 60 din., racam in gosem 60 do 90 din., puranom 100 do 200 din. za komad. — Domači zajčki so se prodajali po 10 do 60 din. komad. — Kozlički (4 kom.) po 100 do 125 din. komad. — Kanarčki 125 din., grlice 75 din. komad. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Kmetje so pripeljali 40 vozov v mesto. Cene so bile krompirju 10 do 11 din. mernik, čebuli in česnu 3 do 12 din. venec, kislemu zelju 3.50 din., kisli repi 2 din., jabolkom 3 do 8 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., bučnemu olju 22 do 30 din. liter, smetani 15 do 16 din. liter, pomarančam 1 do 2.50 din., limon 0.75 do 1.50 din. komad, dateljem 14 do 35 din. kg, figam 0 do 10 din. venec. Šolate je zopet več na trgu in je cena padla, prodajala se je po 1 do 3 din. kupček, ali pa po 6 do 14 din. kg. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 160 din. komad, brezove meste po 2 do 6 din. komad. Leseni ročni vozovi po 125 do 800 din. komad. Koruzna slama vreča po 25 do 30 din. — Seno in slama na mariborskem trgu. V soboto, dne 28. t. m., so kmetje pripeljali 11 vozov sena, 7 vozov otave in 2 voza slame. Cene so bile senu 77.50 do 90 din., otavi 60 do 80 din., in slami 50 din. za 100 kg. Že predpoldnem se je prodalo skoraj vse, ker v sredo radi praznika ni bilo nič krme na trgu.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. 3. 1925 se je pripeljalo 223 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75 do 100 din., 7—9 tednov 125—150 din., 3—4 mesece 225—325 din., 5—7 mesecev 475—580 din., 8—10 mesecev 650—800 din., 1 leto 1200—1300 din., 1 kg žive teže 12—13 din., 1 kg mrtve teže 16.25—17.50 din. Prodalo se je 127 komadov.

ZITNI TRG.

Padanje žitnih cen se opaža še nadalje na vseh žitnih tržiščih, zlasti v Ameriki, dasiravno so tukaj oblasti nastopile na pritisk raznih spekulantov, ki se bojijo prevelikih izgub, proti žitnim trgovcem in poljedelcem, ki svoje blago še vedno nadalje pod ceno ponujajo. Ameriški izvoz v Evropo še vedno traja. Ameriška moka in pšenica je povsod cenejša, kakor naša in tudi slovenski peki jo kupujejo radi nižjih cen, dasiravno je slabše kakovosti. Naš izvoz popolnoma počiva. Celo za koruzo, ki se je dosedaj še precej izvažala, inozemstvo ne povprašuje več. Dobro gre trgovina edino z belo moko, katere bo prebivalstvo precej porabilo za velikonočne praznike. Za druge žitne vrste ni posebnega zanimanja. Pšenica se je nekoliko v ceni ustalila in kupujejo jo v manjši količini vojvodinski mlinci. Rž je brez prometa, ker je zelo slabe kakovosti ter pri izvozu radi visokih cen ne pride v poštev. Oves se še prilično kupuje; največ ga porabi vojaška oblast za prehrano konj. Koruzi cene padajo. — Prodajne cene so na naših žitnih borzah sledeče: Pšenica iz Bačke 440—450 din. 100 kg. Rž iz Srbije 310—315 din. Ječmen 340—350 din. Oves iz Bačke 300—310 din., iz Srbije 275—280 din. Koruza, takojšnja dobava 170 din., pri poznejši dobavi je nekoliko dražja. Moka nularica 650—660 din.

Vrednost denarja. Za 100 dinarjev se dobi: 1.62 dolarjev, 8.42 švicarskih frankov, 6.7 angleških šillingov, 11.46 avstrijskih šillingov, 54.43 čehoslovaških kron, 39.52 italijanskih lir, 6.80 zlatih mark (nemških) in 31 francoskih frankov.

Trainost obuvala najdete pri čevljarskem oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobijo obuvale res najtrajnejše, ki vzdrži vse štrapece, a je poleg tega najelegantnejša in najmodernejša kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljših vrst usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Sedaj je dobral pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLEČINE OLAJSAJOCIM ELSAPLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Krče? Trpite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsapluid, kateri vam bo v hudih dneh dober prijatelj.

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Zadnja seja glavnega odbora Kmetijske družbe v pondeljek, dne 23. marca 1925, se je vršila pod skrajnim teorijem slovenskih samostojnežev. Nobena mirna beseda, noben pameten nasvet, noben predlog za povzdigo in razvoj Kmetijske družbe se ni upošteval od večine. Samostoj-

Za svojo s 6 dvojnatinami ali 2 specijalnima steklenicama v ...

NOVE KNJIGE.

Božične in druge mladinske igrice. Zbrata S. M. Se-

Ziv pokopan. Po angleškem izvirniku A. Bennetta

Posojilnica v Frankolovem

ima svoj

redni občni zbor

nedeljo, dne 5. aprila 1925, ob 9. uri predpoldne,

- 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

Ako bi se ob določenem uri ne zbralo zadostno število

Načelstvo.

TOVARNA ZA STOLE R. LIRZER MARIBOR 36 Cvetlična ulica 36

Stoli za gostilne, vrte, tudi za prekupovanje. Poprave

Naznanilo.

Čenjeno občinstvo iz Celja in okolice se obvešča, da

JEZUS KRISTUS

(I. N. R. I.)

največje mojstrsko delo v šestih delih, snimljen na licu

Predstave:

- Petek, dne 3. aprila, ob pol 7. in pol 9. uri zvečer.

Mestni kino Celje.

Naznanilo.

Podpisani bančni zavodi naznanjajo svojim kom-

- vloge a vista maksimalno 7%

Gornji pogoji stopijo z navedenim rokom za vse

- Anglo-Austrian Bank Limited, Branch Maribor.

Maribor, 31. marca 1925.

Ljudska posojilnica v Celju

r. z. z. n. z.

vabi na

18. redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo, dne 19. aprila 1925, ob 10. uri pred-

Dnevni red:

- 1. Poročila načelstva.

Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne bil sklep-

Načelstvo.

MALA OZNANILA

Gospodična, katera mi posodi za 6 mesecev 3000 D

V župnišče blizu Maribora, z malim posestvom, se sprejme

Starejšega neoženjenega hiš-

Zagovodja, izkušen strojnik z

Lepa nagrada kuharici. Iščem

Zelim službe pri vrtnarju, ker

Kovaški pomočnik z dobrimi

Sprejme se: viničar ali majer

Prodajalka, starejša samo-

Majerji in hlapei pridni in po-

Iščejo se viničarji s 3-4 de-

Trnovska godba, dobro izvež-

Kmetijska družba za Sloveni-

Steyer-, Puch- in Styriakolesa

Prodajam novo nerabljeno žens-

Stari šivalni stroj Singer za

Krasen zaslužek se nudi po-

Prodajam posestvo, obsegajo-

Prodajam posestvo, obsegajo-

Prodajam posestvo, obsegajo-

Zelo dober šivalni stroj se

Kolesarji, pozor! Prvovrstne

Lokal za mizarstvo obrt na

Jabolka - krompir - hmelj

Posodim 10.000 D. Vprašanja

Kolje cepano, žagano, okroglo

Lepo dobro kislo zelje kupi

Smrekove kole, ravne, 2 1/2 m

Prima Dürkopp šivalni stroji

Lokal se da v najem za trgo-

Brusimo britve, škarje, nože

Pozor! Ravno došlo blago no-

Prvovrstni angleški in oštari

Ia portlandcement, zagorsko

Šivalni stroj se prodaja. Koro-

Glasovir se prodaja po ceni

Dva črna konja, 4 in 6 let in

Smrekove sadike prodaja po

Uležan polnomasten sir, pol-

Pred 14 dnevi se je zmenjal v

Kmetijska družba za Sloveni-

Steyer-, Puch- in Styriakolesa

Prodajam novo nerabljeno žens-

Stari šivalni stroj Singer za

Krasen zaslužek se nudi po-

Prodajam posestvo, obsegajo-

Prodajam posestvo, obsegajo-

Prodajam posestvo, obsegajo-

Priporočam se za lična, trpež-

Kmetje pozor!

DOMAČA DETELJA

LUCERNA DETELJA

TRAVNA SEMENA

PESINO SEME

se v najboljši sveži kako-

Lepoold Gusel,

MARIBOR, Koroška cesta 16.

Kupim jabolčnico

Josio Igljič, Zagreb,

Žičnati vložki za

postelje

(Drahteinsätze)

se po meri izdelujejo, dolgot

Afrikmatrace 3 delne 550 D,

klotodeje 260 D,

flanelkoce 125 do 160 D,

siamnjače (Strohsack) 60 D,

namizni prt 72 D,

brisače 18 D,

strijce 48 D, gate 40 D,

čajgaste blače 94 D,

konjske plahte z kumetšpicco

par 940 D,

vozne plahte vseh velikosti

1 m 90 D,

vrvi za zvonove, kleti, splave

1 kg 56 D,

gumijevе dežne plašče 380 D

in drugo manufakturno blago.

Alojz Grinšek,

trgovina,

MARIBOR, GLAVNI TRG 6.

CEMENT

APNO Ia.

TRAVERZE

in vse vrste železnine

po najnižji ceni se

dobi na drobno in de-

belo pri tvrdki

Ivan Koražija

trgovina z železnino

Maribor:

Aleksandrova cesta 42

Meljska cesta 1.

Dober domači

jabolčnik

ima na prodaj

ED. SUPPANZ

Pristava. 380 3-1

vrtna-hmeljska-cvetlična-semena

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju štev. 24, katera razpošilja trpežno sukno m D 60—, močen še-jot m D 70—, fini kangarn m D 90—. Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kangarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 d i na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi usku u primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— poštno. Trgovci engros cene.

Naznanilo

Načelstvo Posojilnega društva za župnijo Sv. Leonard v Slov. gor., reg. zadr. z neomejenim poroštvom naznanja, da obrestuje hranilne vloge po 11% in daje posojila upnikom po 13%. Uraduje se vsako nedeljo od 8. do 9. ure. 98 3-1

NAZNANILO.

Usojem si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzel usnjarno preje Franjo Mencin v Studenicah pri Poljčanah.

Oprt na veliko strokovnjaško znanje, katerega sem si pridobil skozi 25 let kot poslovodja v večjih usnjarskih tovarnah, bodem izdeloval usnje vseh vrst ter sprejemal izdelovanje kože na boks vsake vrste, barvano, črno, kakor si kdo želi in tudi na navadno izdelavo. Za okolico Maribora sprejema za mojo izdelavo tvrdka Gruber in sin, trgovina z usnjem, Vetrinjska ulica 1.

Prosim lavno občinstvo za zaupanje, ki ga bom cenil s točnim in vestnim izvrševanjem vseh naročil.

Z odličnim spoštovanjem

Jožef Modic.

NOVO!

NOVO!

Te kaptjice ne smejo manjkati v nobeni hiši!

Nudi-ove kaptjice za bolne zobe

Državno zavarovan patent. Ponarejanje prepovedano.

Dobijo se pri izumitelju

Nudi Alojz.

Maribor, Vrbanova ulica 66.

„Westland“

r. G. m. b. H.

Deutschlandsberg (Štajersko)

Najboljša sadjerejska šola v Avstriji

Velike zaloge sadnih dreves vsih oblik in vrst, jagodnih grmov, divjakov vseh vrst, cvetic, lepotičnih grmov, špargljev, la drevesni vosek.

Cenik in vrste na željo!

POZOR!

Samo 300 D franko na dom!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija; srečno bela in desetletja trpežna. Dobavlja se proti predplačilu ali povzetju.

Kovinska industrija INŽ. J. & H. BUML, Maribor, S.H.S. (Metallindustrie) Aleksandrova cesta št. 6.

Posode držijo in to gornja vrsta od leve na desno po ca 2 1/2, 1 1/2 in 1 1/4 litra in spodnja vrsta po ca 1, 1 1/2, 1 1/4 litra, ponev ima 20 cm premera. Naročite takoj, ker ne vemo, ako nam bodo razmere dovolile, vzdržati trajno to ugodno ponudbo.

Cenik brezplačno. Inzerat priložiti. Ako ne ugaja, se vzame radevolje nazaj.

Samo 250 D

stane gumijevi dežni plašč zelo trpežen. isti boljše vrste 290 D. Najfinjši 460 D. Dobiva se v lepih barvah samo v

P v gorenjski razpošilnici IVAN SAVNIK, KRANJ 400

Istotam se razpošilja zopet vse vrste manufakturnega blaga po zelo nizkih cenah. Zahtevajte vzorce in cenik!

VELETRGOVINA KAROL HABER MARBOR, ALEKSANDROVA CESTA 39

dobavi vsako množino modre galice 98/99%, rafijo, deteljno seme, semenski oves.

: Najboljše klobuke :

domače izdelave vseh vrst za moške in otroke dobite zaradi visoke valute s 20% popustom pri tvrdki

ANTON AUER,

kobučar

Vetrinjska ul. 5 MARIBOR Vetrinjska ul. 5

Prihrani si mnogo denarja

kdor kupuje manufakturo pri

Francu Kolleritsch

v Apačah

in njegovi podružnici pri

Sv. Ani v Slovenskih goricah.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valjak

MARIBOR Meljska cesta 3 MARIBOR

priporoča predvsem svojo veliko zalogo: slivovke, rum, konjaka, likerjev in najzbornejšega Vermouth-vina, od najsloviitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočenega, vse najboljše kvalitete.

6-1 Zahtevajte cenike! 328

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Prisolncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Gotovo zatiranje poljskih miši

je postopanje s „HORA“ razplinjenjem.

Najbolj učinkovita in najcenejša čimža iz živega srebra

SEGETAN-NEU

proti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu družbe Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung, Frankfurt a. M. (Nemška družba za zatiranje škodljivcev).

Glavno zastopstvo za Kraljevino SHS:

Dr. Jenčič & drug, Maribor, Kopljarjeva ulica 6.

Domače sredstvo, katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: LEKARNARJA FELLERJA ELSA-FLUID. Vrelec močil se skozi 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlemu zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo. Z zavojnico in poštino stanejo:

- 1 paket s 6 dvojnati. ali 2 specialne steklenke . . . 62 D.
2 paketa s 6 dvojnati. in 2 specialne steklenke . . . 96 D.
3 pakete s 12 dvojnati. in 2 specialne steklenke . . . 130 D.
6 paketov s 18 dvojnati. in 6 specialne steklenke . . . 240 D.

Naročila točno nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

Za nadopolnitev paketa se priporoča: ELSA-SVEDSKE KAPLJICE za želodec, ki pospešujejo prebavo. ELSA-ZAGORSKI SOK proti kašlju in bolečinam v prsih.

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti vi potrebujete točno idočo uro z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pri vsem tem poceni. Z uro od Suttnerja boste vsekakor zadovoljni. Tvrta Suttner kot jugoslovenska podružnica lastne tovarne ur v Svici, jamči Vam za dobroto ustrojaj

Vse nadkriljuje znamenita »IKO«! Zahtevajte bogate ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri Okraini posojilnici v Ljutomeru,

ki obrestuje kranilne vloge navadne po 8%, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino ter izvršuje vsa nakazila. — Tekoči računi.

Trgovina z manufakturo in špecerije

IVAN SEVER. VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi! Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sežeš ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bodil!

Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenje, nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi, trgovec IVAN SEVER, znan povsodi!

In to se tiče tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklina, trgovec, ki kupuješ mnogo hkrati štofa, hlačevine, druka, platna in drugol!

Sem zadovoljen z blagom! vsak poreče in zadovoljnost ključ je do sreče.

Somišljeniki inserirajte!

Original Sackove pluge

ima na zalogi po zelo ugodni ceni kakor tudi vse ostalo orodje za poljedelce, kovače, mizarje, sodarje i. t. d.

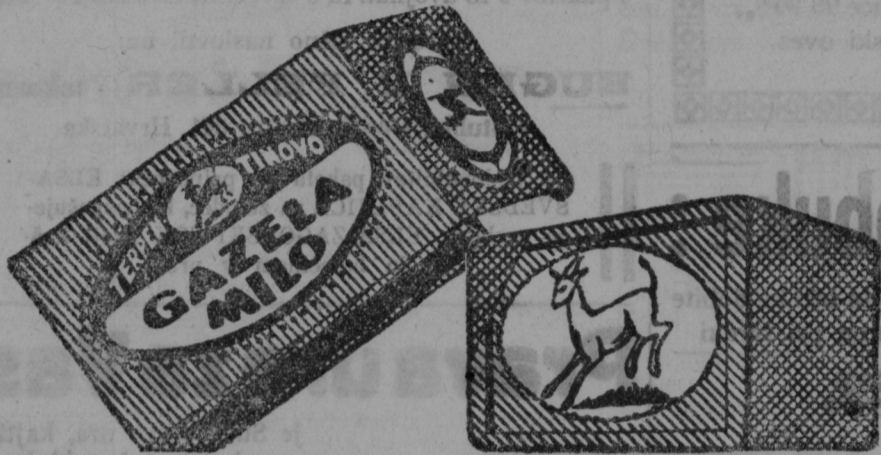
dalje za stavbenike traverze, cement, žičnike in pločevino kakor tudi vse v to stroko spadajoče predmete

veletgovina z železino

Cene nizke.

Pinter & Lenard
MARIBOR.

Potsrežba točna in solidna.

Preizkusite enkrat s terpentinovim „Gazela“ milom!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Vrhunec fine mehanike. Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj. Večletno iamstvo. Brezkonkurenčni pisalni stroj sedanosti je edino

STOEWER-RECORD

LUD. BARAGA
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/l.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih, razmnoževalnih strojev. Hektografični zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni papir vedno v zalogi.

Kdo je prišel v Celje? AMERIKANEC

ki je pripeljal s seboj velikansko množino

OSTANKOV

oblačilnega (manufakturnega) blaga naravnost iz fabrik.
Prodaja se vsak dan

v Celju, na Glavnem trgu 10

po čudovito nizkih cenah.

Če se hočeš lepo, po ceni in trpežno obleči, pojdi takoj v trgovino k AMERIKANCU. Ne zamudite zlate prilike!

Vsako sredo in soboto izključno

velika prodaja ostankov pri Amerikancu, Glavni trg 10

pri farni cerkvi.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

!! V boj za srečo !!

Večja posestvo z hišama za Din. 100.—

dobi lustnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100.—.

Četrtnaska srečka D 25.—. Desotinska srečka D 10.—.

Pri četrtnaskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene žreb četrtnsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posestniki dobitka ponovno žrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izšrebanih števil 2.000.

Dan žrebanja se naznači po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane.

Srečke razpošilja »Prostovoljno gasilno društvo« v Strnišču pri Ptujju, proti naprej vpošiljavti zneska za srečko ter Din. 3.— za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povzod prodajalci srečk

Naložite denar le pri

:: Ormoški posojilnici v Ormožu ::

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Zgornje predmestje 10, v lastni hiši

(poprej »Geršakovi«),

kjer je najboljše in najvarnejše naložen in se najvišje obrestuje. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.